

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

→ **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

ಕಡಗಂಚಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ 67ನೇ ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ ದಿನ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣದ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೊಂಬತ್ತಿ ಬೆಳಗಿದರು

‘ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆ’

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಕಲಬುರಗಿ: ‘ಭಾರತವನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಭಾರತವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ಹೈದರಾಬಾದ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊ.ಭೀಮರಾವ್ ಭೋಸಲೆ ಹೇಳಿದರು.

ಕಡಗಂಚಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ 67ನೇ ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

‘ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನೇ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ?’

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾವು ವಿಫಲವಾದರೆ, ನಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

‘ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರು ಹೋರಾಡಿದ್ದರು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿಸಲು ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ದಶಕಗಳೇ ಕಳೆದರೂ, ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳು,

ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು, ಬಡತನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತರಾಗದಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ’ ಎಂದು ವಿಷಾದಿಸಿದರು.

ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ‘ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ವಿಫಲವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮತ್ತೆ ಗುಲಾಮರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಡಾ.ಬಿ. ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನ ನಮಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ’

ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಸಿಯುಕೆ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಘಟಕದಿಂದ ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಕ್ತದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಭಾರ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ಚನ್ನವೀರ ಆರ್.ಎಂ., ಕ್ರೀಡಾ-ಆರೋಗ್ಯ ತಜ್ಞ ಡಾ.ಕೃಷ್ಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಪ್ರೊ. ಪಿ.ರಾಘವಯ್ಯ, ಡಾ.ನಿತಿನ್ ಬಿ. ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಸಂಯೋಜಕ ಶಿವಂ ಮಿಶ್ರಾ, ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳ ಡೀನರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆರೋಗ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಸದೃಢತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ

ಬೈದ್ಯನಾಥ್

In class: One of many low-cost non-government schools in Bangladesh with well-trained teachers who teach students with interactive lessons and joyful learning methods.

An experiment in education at grassroots level schools in Bangladesh

Swati Narayan travelled across four countries, India, Bangladesh, Sri Lanka and Nepal, and found that even poorer neighbours were doing better than some States in India on a range of social indicators like health, education, nutrition and sanitation

Swati Narayan

In her book, *Unequal: Why India Lags Behind Its Neighbours*, academic and activist Swati Narayan argues that India is in the grip of "systemic and, at times, barbaric inequalities." As Narayan undertook a five-year study across four countries, India, Bangladesh, Sri Lanka and Nepal, she found that even poorer neighbours were doing better than some Indian States on a range of social indicators like health, education, nutrition and sanitation. An excerpt:

Bangladeshi preschool teacher Shaheen was only twenty-six, but she was a dynamo, brimming with energy. Married at the age of fifteen, despite all odds, she'd completed her studies. Her preschool students were able to read better than even second-grade students we had met in nearby schools. Shaheen employed a range of innovative teaching aids, including picture cards and abacuses. She showed her students multiple picture cards and combined different words phonetically making it easier for them to grasp. Most importantly, her students understood the meaning of every word they read, not only in Bengali but in English too. She was using a learning method called the Kajoli Early Childhood Education Model.

This asbestos-roofed classroom with bamboo walls, virtually no ventilation and little sunlight, was buzzing with activity and joy. In Bangladesh, the government does not run pre-primary schools. Across the country, there are numerous such learning centres operated largely by NGOs, including BRAC (earlier called the Bangladesh Rehabilitation Assistance Committee).

Most of them use different techniques of joyful learning. The Kajoli model is based on play and peer learning.

Collective financing

Shaheen's inspiring early childhood education centre was financed collectively. The mothers' committee of the village pooled money to pay her a modest honorarium. The school ran for only three hours a day, and the mothers brought 'khichuri' (a mixture of rice and lentils cooked together, often called 'hotchpotch' in Dhaka) by rotation for all the children to eat together.

The young teacher was ambitious about the future of her young students: 'You can't expect all five fingers of the hand to be the same. But I do hope that for some children who are intelligent, I am able to show them the right way. And for those who are laggards, it is my job to bring them ahead. A few days ago, I asked the children what their aspirations were. One girl wanted to be a female police officer and did dishum dushum [boxing moves]. Another wanted to be a doctor, the third a teacher. My students are so smart that the primary school teacher had to conduct a lottery to decide whom to give the most marks to, as she was flummoxed with their calibre.'

Creating readers

Most people are equally astonished when they see my survey results. Almost 90 per cent of the students in grade 5 whom we tested across twenty villages in Panchagarh were able to read at least a grade 2 level paragraph in Bengali. Even in Nepal, nearly two-thirds of the students we tested in grade 5 were equally competent. But in the two Bihar districts, less

than half the students could read as fluently. These results for Bihar were nearly identical to those in the Annual Status of Education Report that the NGO Pratham has been preparing for the last decade in India. For the first time, with the same ASER tools, my survey tested children's learning levels across borders. The results were crystal clear – Bangladeshi children were strikingly ahead.

In Bihar, amongst the children we tested, those from more affluent families scored markedly better than those from poorer ones. Poorer children had less than half the learning competencies. This inequality is largely due to the additional money that wealthier families spend on private schools and private tuition. In contrast, family income did not influence learning levels in Nepal. Even better, the Bangladesh district had a high progressive ratio, with pupils from the poorest families turning out to be better learners than the wealthiest. Competent and dedicated teachers trained in joyful learning techniques, timely availability of textbooks, scholarships for poor and female students as well as the Bengali cultural emphasis on education are all

important factors in Bangladesh's educational successes. In contrast, the repeated complaint of the parents we met in Bihar was that despite good intentions, Chief Minister Nitish Kumar's 'Degree Lao, Naukri Pao' (Get a Degree, Get a Job) scheme to recruit local teachers en masse had boomeranged and worsened the quality of education. Many upper caste teachers with fake degrees had usurped these

plum jobs but were obviously unable to teach in the classrooms.

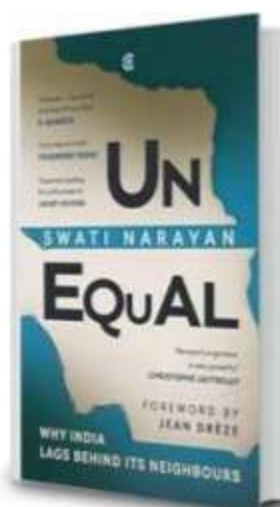
Signs of decay

In school after school in Bihar, we noticed clear signs of decay. In one government school, we saw two teachers in crisp saris sitting behind wooden desks, side-by-side, in the same classroom. They were apparently trying to simultaneously teach two different grades of students who sat on the floor in rows in front of them. In another dimly lit classroom, possibly due to our presence, the teacher pretended to make the children 'read' in the darkness. Many students across schools also confided in us that their teachers beat them mercilessly, even though corporal punishment is strictly against the law.

In Bihar, we noticed that many children were officially enrolled in government schools, but did not attend classes. A recent 2023 post-pandemic survey by the Jan Jagran Shakti Sanghathan found that, in government primary schools in north Bihar, 'only 23% of children enrolled were present' and dismally concludes that 'schools in Bihar seem to be in danger of mass displacement by private coaching centres'. My survey also confirmed that 82 per cent of students enrolled in private schools and 44 per cent in government schools also went for several hours of private tuition.

On the other hand, in Bangladesh, on an average only 35 per cent and, in Nepal, only 29 per cent of students paid for extra tuitions. In fact, the draft Bangladeshi Education Act, that has been under debate for the last decade, proposes an absolute ban on all private coaching centres, private tuition and even on the publication of guidebooks.

Excerpted with permission from Westland Books

ಆಲೋಚನೆ, ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜೀವಂತ

■ ವಿಜಯವಾಣಿ ಸುದ್ದಿಜಾಲ ಕಲಬುರಗಿ

ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಂವಿಧಾನ ಜತೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂವಿಧಾನದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ತುಮಕೂರಿನ ಪ್ರೊ.ನಟರಾಜ ಬೂದಾಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕಲಬುರಗಿಯ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಹಯೋಗದಡಿ ಬುಧವಾರ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ.ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ರಚಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಅವರು, ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಮಹಾ ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಉಳಿಯಬಲ್ಲರು. ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದರು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅಸಹಜ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವದ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಅಗತ್ಯ. ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಎರಡೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ವಿಜಯವಾಣಿ ಚಿತ್ರ

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ.ಪೋತೆಯವರ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತಿ ಪ್ರೊ.ನಟರಾಜ ಬೂದಾಳು ಬುಧವಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರೊ.ಎಚ್.ಟಿ.ಪೋತೆ, ಬಸವರಾಜ ಕೊನೇಕ್, ಡಾ.ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ ಇತರರಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ನಿಕಾಯದ ಡೀನ್ ಪ್ರೊ.ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ ಅವರು ಪ್ರೊ.ಪೋತೆ ರಚಿಸಿದ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರ ಲಂಡನ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ (ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ), ಎಲ್ಲರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಜೀವನ ಕಥನ ಹಾಗೂ ಎ ಮೆಮೈರ್ ಆಫ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಒಡಲಾಳವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಕಲಬುರಗಿಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನದ ಮಾಲಿಕ ಬಸವರಾಜ

ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ದಾರ್ಶನಿಕರ ತತ್ವ-ನಿರ್ದಾಂತ, ಬದ್ಧತೆ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ. ಸಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

! ಪ್ರೊ.ಎಚ್.ಟಿ.ಪೋತೆ

ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿವಿ

ಕೊನೇಕ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಪ್ರೊ.ಪೋತೆ ತಪಸ್ವಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತ ಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷಿತಿಜ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ದೇಶಕ ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಇಡೀ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು. ಬುದ್ಧ, ಬಸವ, ಡಾ.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಚಿಂತನೆಗಳು ದೇಶದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಅವರ ಆಶಯಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯುವಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದಿನೆಡೆಗೆ ತೊಡಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಶಂಕರ ಕೋಡ್ಲಾ, ಬಿ.ಎಚ್. ನಿರಗುಡಿ, ಡಾ.ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್, ಎಸ್.ಎಂ. ಪಟ್ಟಣಕರ್, ಮಹಿಪಾಲರೆಡ್ಡಿ ಮುನ್ನೂರ್, ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ, ಡಾ.ಜಯದೇವಿ ಗಾಯಕವಾಡ ಇತರರಿದ್ದರು. ಡಾ.ಎಂ.ಬಿ.ಕಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಡಾ.ಪ್ರಕಾಶ ವಂದಿಸಿದರು. ಡಾ.ಸಂತೋಷಕುಮಾರ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮದರಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಗಣಿತ,

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ: ಕೃಷ್ಣ ಬೈರೇಗೌಡ

ವಿಧಾನಪರಿಷತ್: 'ಮದರಸಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಬೋಧಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವ ಕೃಷ್ಣ ಬೈರೇಗೌಡ ಹೇಳಿದರು.

ಜೆಡಿಎಸ್‌ನ ಬಿ.ಎಂ. ಫಾರೂಖ್ ಪರವಾಗಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಜಬ್ಬಾರ್ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಸಚಿವರು, 'ಮದರಸಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 100 ಮದರಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬೋಧನೆ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದರು.

'ವಕ್ಫ್ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಕ್ಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನೋಂದಾಯಿತ ಮದರಸಾಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಕ್ತ ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ, ಪಿಯುಸಿ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ' ಎಂದರು.

AICTE to regulate BBA and BCA programmes with curriculum vetted by experts

Maitri Porecha

NEW DELHI

Undergraduate (UG) courses such as Bachelor of Business Administration (BBA) and Bachelor of Computer Application (BCA) will be regulated by the All India Council for Technical Education from 2024-25. The AICTE released its new approval process handbook on Wednesday, which will remain valid for three years from 2024-25 to 2026-27. The provision for extension of approval up to three years for well-performing institutions, reduction in compliances related to the requirement of land documents and no-objection certificate from affiliating universities and States, and introducing off-campus provision for well-performing existing institutions within the jurisdiction of affiliating universities are a few other changes the council is bringing about in the next year.

The AICTE released its new approval process handbook on Wednesday, which will be valid for three years. DEBASISH BHADURI

T.G. Sitharam, AICTE Chairman, said that while it regulates postgraduate (PG) programmes leading to Master's in Business Administration (MBA) and Master's in Computer Applications (MCA) degrees, it will now also include BBA and BCA under its regulatory umbrella. "We are introducing a new curriculum vetted by experts across the country for UG courses," Mr. Sitharam added.

Of the 8,261 institutes the AICTE regulates with a total approved intake of 30.49 lakh students, a ma-

majority are engineering institutes (5857) with an approved intake of 24.73 lakh students. Others are Design, Hotel Management and Catering, Management and Computer Applications institutes. Mr. Sitharam also said that the AICTE is easing career advancement for working professionals in the field of technical education by introducing flexible study timings in selected institutes.

The AICTE has also laid out norms for granting autonomy to polytechnic colleges from next year.

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

● AVAILABLE ON BARD & PIXEL

Google rolls out AI model Gemini

NANDAGOPAL RAJAN
New Delhi, December 6

GOOGLE'S MOST CAPABLE, flexible and general AI model — Gemini — will be available to users across the world from Wednesday, integrated into Bard as well as the latest Pixel 8 Pro smartphones.

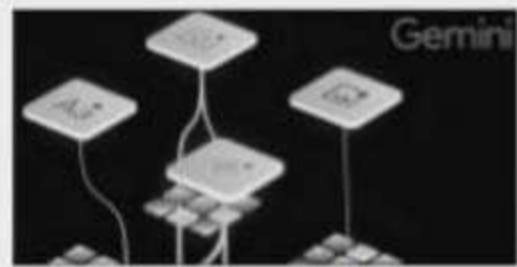
Underlining Gemini's "state-of-the-art performance across many leading benchmarks", Google CEO Sundar Pichai said Gemini 1.0 is optimised for different sizes: Ultra, Pro, and Nano. "These are the first models of the Gemini era and the first realisation of the vision we had when we formed Google DeepMind earlier this year. This new era of models represents one of the biggest science and engineering efforts we have undertaken as a company," Pichai said in his note.

The result of large-scale collaborative efforts by teams across Google, including at Google Research, Gemini was built to be multimodal and hence can "generalise and seamlessly understand, operate across and combine different types of information, including text, code, audio, image and video". In one of the demos, Google showcased how Gemini can see like a human eye, understand and evaluate in real time, and suggest the next course of action.

While Gemini Ultra will be the largest and most capable model for highly complex tasks, Gemini Pro will be best at scaling across a wide range of tasks, and Gemini Nano will manage on-device tasks. From today, Gemini Nano will be available in Pixel 8 Pro, powering new features like Summarise in the Recorder app and Smart Reply via Gboard, starting with WhatsApp. Gemini will be rolled out to more Google products and services like Search, Ads, Chrome and Duet AI.

MULTIMODAL & STATE OF THE ART

- To be optimised for different sizes: Ultra, Pro and Nano
- Gemini Ultra to be the largest and most capable

- Gemini Pro to be best at scaling across wide range of tasks
- Gemini Nano to manage on-device tasks

SUNDAR PICHAI, CEO, GOOGLE

THIS NEW ERA OF MODELS REPRESENTS ONE OF THE BIGGEST SCIENCE AND ENGINEERING EFFORTS...

A note said Google is already starting to experiment with Gemini in Search, "where it's making Search Generative Experience (SGE) faster for users, with a 40% reduction in latency in English in the US, alongside improvements in quality".

From December 13, developers and enterprise customers will be able to access Gemini Pro via the Gemini API in Google AI Studio or Google Cloud Vertex AI. Android developers will also be able to build with Gemini Nano via AICore, a new system capability available in Android 14, starting on Pixel 8 Pro devices. Since Gemini Ultra is still completing trust and safety checks, it will be available to select customers, developers, partners and safety and responsibility experts for early experimentation and feedback before it is rolled out to developers and enterprise customers early next year.

Meanwhile, Bard will get a "specifically tuned version of Gemini Pro in English for more advanced reasoning, planning, understanding and more" from today. Early next year, Google will introduce Bard Advanced,

which gives users first access to our most advanced models and capabilities — starting with Gemini Ultra.

Asked if Gemini has been able to overcome issues with hallucinations that have been plaguing AI (artificial intelligence) models since their launch, Eli Collins, vice-president, product, Google DeepMind, told *indianexpress.com*: "We have done a lot of work on improving factuality in Gemini, so we've improved performance with regards to question answering and quality, but the LLM is still capable of hallucinating. When we integrate these models with products like Bard, we have additional techniques to improve the accuracy of responses."

Google claims Gemini Ultra's performance "exceeds current state-of-the-art results on 30 of the 32 widely-used academic benchmarks" used in large language model research and development. With a score of 90.0%, Gemini Ultra is the first model to outperform human experts on massive multitask language understanding, which uses a combination of 57 subjects.

Google Ups Stakes in AI Race with Gemini

NYT

New York: Google took its next leap in artificial intelligence Wednesday with the launch of project Gemini, an AI model trained to behave in human-like ways that's likely to intensify the debate about the technology's potential promise and perils. The rollout will unfold in phases, with less sophisticated versions of Gemini called "Nano" and "Pro" being immediately incorporated into Google's AI-powered chatbot Bard and its Pixel 8 Pro smartphone.

With Gemini providing a helping hand, Google promises Bard will become more intuitive and better at tasks that involve planning. On the Pixel 8 Pro, Gemini will be able to quickly summarise recordings made on the device and provide automatic replies on messaging services, starting with WhatsApp, according to Google.

Gemini's biggest advances won't come until early next year when its Ultra model will be used to launch "Bard Advanced," a ju-

iced-up version of the chatbot that initially will only be offered to a test audience.

The AI, at first, will only work in English throughout the world, although Google executives assured reporters during a briefing that the technology will have no problem eventually diversifying into other languages.

Based on a demonstration of Gemini for a group of reporters, Google's "Bard Advanced" might be capable of unprecedented AI multitasking by simultaneously recognising and understanding presentations involving text, photos and video. **AP**

Panel working on guidelines on seizure of personal digital devices, Centre tells SC

The Hindu Bureau

NEW DELHI

The government in the Supreme Court on Wednesday remained ambiguous about framing guidelines for investigating agencies to follow during the seizure of electronic evidence from personal devices, including mobile phones and computers, especially of the academia and presspersons.

A Bench headed by Justice Sanjay Kishan Kaul said the government had been sitting on the issue of framing the guidelines for nearly two years.

“When will you come up with your guidelines,” Justice Kaul asked Additional Solicitor-General S.V. Raju, for the government. Mr. Raju said a “committee” was working on the issue and he would get instructions by next week. He had been unwell and was not able to keep tabs on the progress made, Mr. Raju said.

The Supreme Court posted the case for December 14. SHIV KUMAR PUSHPAKAR

The court posted the case for December 14.

Senior advocate Nitya Ramakrishnan and advocate Prasanna S. appeared for the petitioners, Professors Ram Ramaswamy, Sujata Patel, M. Madhava Prasad, Mukul Kesavan and Deepak Malghan. Ms. Ramakrishnan said personal electronic devices could not be seized and kept in the custody of probe agencies indefinitely. At most, they could take copies of the material or content in the devices. The lawyer along with senior advocate Siddharth Agarwal said they had sep-

arately given their suggestions for the proposed guidelines.

“This is an immediate issue. Some 300 devices have been seized from around 90 journalists... How will you feel if someone comes to your house and seizes and reads your letters... This is a complete assault on journalistic freedom,” Ms. Ramakrishnan argued.

The academics have contended that the seizure of their digital devices amounted to a violation of their right to privacy and they run the risk of losing their life’s work when police carry off their computers and drives after a raid. The case resonates with issues raised by recent Delhi Police raids on journalists and activists in the *NewsClick* case.

16 media collectives had written to the Chief Justice of India, urging judicial intervention to frame norms against the seizure of laptops and mobile phones of journalists on a whim.

Lock Aadhaar biometrics to prevent fraud: Experts

The advice comes in the wake of scammers armed with fingerprint clones targeting bank accounts

According to reports, Bengaluru has reported at least 100 AEPS frauds in the past four months. PIC FOR REPRESENTATION

BARKHA KUMARI
BENGALURU, DHNS

Scammers lift people's thumb impressions from publicly available documents like property records, clone them using silicone sheets or rubber stamps, and use them to complete AEPS transactions.

Last month, Karnataka's CID department advised citizens to lock their Aadhaar credentials (see box). MA Saleem, DGP, CID, Karnataka, said, "We had received information from I4C (Indian Cybercrime Coordination Centre) that Aadhaar-linked biometric details had been misused in about 700 cases across the country." Later, the Bengaluru police posted a similar advisory on social media.

'All vulnerable'

Renu (name changed) locked her Aadhaar credentials and also those of her husband and parents recently. A chance meeting with a victim of an AEPS fraud prompted her to act.

The writer recalls, "A young woman giving me a haircut at a Basavanagudi salon looked upset. She said Rs 3,000 had been stolen from her bank account. That is all she had. She neither got an OTP nor an SMS alert. When she went to

the cybercrime police station, she was told, 'Why did you not lock your Aadhaar credentials?'" That evening, Renu locked her family's Aadhaar details. Saleem says everybody who has an Aadhaar-linked bank account is vulnerable — not just low-income or unlettered citizens.

'Remove biometric'

AEPS frauds have reignited the criticism against biometric authentication. "The technology to clone fingerprints is cheap. And it was always known," says Srinivas Kodali, an independent researcher working on Aadhaar in Hyderabad.

Slamming the Aadhaar system as a "broken design", he says, "Think of the Aadhaar number as your username and fingerprints as your password. Both are public! We can fix the design by removing biometrics as a password."

Locking the Aadhaar credentials is not a "scalable idea", because, digital literacy in India is low, and not everybody has a smartphone, he explains.

Pallavi Bedi from the Centre for Internet & Society,

Bengaluru, says biometrics should not be the only layer of authentication. She would like an OTP included. "As we grow older, it becomes harder to capture our fingerprints, so using fingerprints for authentication is not reliable," says the senior researcher.

Watch your trail

"Whether you are enrolling for Aadhaar or buying a new SIM card, wipe your fingerprints from the scanner with a handkerchief or something before walking away... Some insiders sell fingerprints from stamp duty papers, ink pads and other surfaces," says Ritesh Bhatia, cybercrime investigator and cybersecurity consultant from Mumbai.

Don't ignore SMSes is another of his suggestions. "With AEPS, you can withdraw Rs 10,000 at a time and Rs 50,000 a day. If you get an SMS alert about an unauthorised withdrawal of Rs 10,000, you can call the bank to freeze your account and save Rs 40,000," he explains.

Cybercrime consultant Mukesh Choudhary from Rajasthan says people should not

How to lock Aadhaar biometrics

1. Visit uidai.gov.in. Go to 'My Aadhaar' and 'Aadhaar services'. Click on 'Lock/unlock biometrics'.
2. Download mAadhaar app on Play Store or App Store. Register and click on the three dots in the top corner to find the lock/unlock option.

Law says...

The Aadhaar Act, 2016, prescribes a jail term of up to three years or a fine of up to Rs 10,000 for unauthorised use of Aadhaar credentials. The Information Technology Act, 2000, also has provisions for punishment, says advocate Akanksha Natesan.

* 1947: It is the toll-free Aadhaar customer care number.

furnish Aadhaar as ID proof unless it is necessary. "I show my voter ID card for most purposes. Sharing Aadhaar can be risky in places like hotels as they tend to store hard copies sometimes," he says.

Audit agents

According to cybersecurity consultants, the rot lies in the intermediary network that operates Aadhaar equipment and micro ATMs, and the government has failed to audit them. "Severe penalties need to be imposed," says Ritesh.

ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಫ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಇರುವ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದು ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಸ್ಥಾಪನೆ

- ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು 1987 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಿ-7 ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು.
- ಜಿ-7 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಎಂದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕರಣ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅಮೇರಿಕ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್, ಕೆನಡಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಇಟಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಣು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ, ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾನವರಹಿತ ಹಾರಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ - 300 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಹಾಗೂ 500 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೂಕವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಬಲ್ಲ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 35 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಭಾರತವು ಕೂಡ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದ ವರ್ಷ

- ಕೆನಡಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಟಲಿ, ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್ ಹಾಗೂ ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 1987 ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಲಕ್ಸೆಂಬರ್ಗ್, ನೆದರ್ಲೆಂಡ್, ನಾರ್ವೆ, ಸ್ಪೇನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 1990 ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- ಆಸ್ಟ್ರಿಯ, ಫಿನ್ಲೆಂಡ್, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್, ಸ್ವೀಡನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು 1991 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- ಗ್ರೀಸ್, ಐರ್ಲೆಂಡ್, ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ಹಾಗೂ ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 1992

- ರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- ಅರ್ಜೆಂಟಿನಾ, ಹಂಗರಿ ಮತ್ತು ಐಸ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 1993 ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- ಬ್ರೆಜಿಲ್, ರಷ್ಯಾ ಒಕ್ಕೂಟ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು 1995 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- 1997 ರಲ್ಲಿ ಟರ್ಕಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು.
- ಚೆಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್, ಪೋಲೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಉಕ್ರೇನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 1998 ರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು.
- ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು 2001 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು.
- 2004 ರಲ್ಲಿ ಬಲ್ಗೇರಿಯ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು.
- ಅಂತಿಮವಾಗಿ 2016 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಂಶಗಳು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- 35 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದ್ದು ಭಾರತವೂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ರಫ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ

- ಭಾರತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಜೂನ್ 2015 ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೆಂಬಲಿಸಿದವು.
  - ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು, ಮಾನವರಹಿತ ಹಾರಾಟ ವಾಹನಗಳು, ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನಗಳು, ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು, ಡ್ರೋನ್ ಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾಧನಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವಾಗ, ಕೆಳಗಿನ ಐದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
1. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಥವಾ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಆಮದುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರಿವಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
3. ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಂಸಕ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
4. ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
5. ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕ್ರಯೋಜೆನಿಕ್ ಇಂಜಿನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕುತ್ತದೆ.
  - ಭಾರತ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ - ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ಮತ್ತು ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿದೆ.
- ಭಾರತ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಇಸ್ರೇಲ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ "Arrow 11" ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭಾರತವು ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹೋನ್ನತ ಯೋಜನೆಯಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಭಾರತ ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಡ್ರೋನ್ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
  - ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೂ ವಿಜ್ಞಾನವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವೂ ಆಗಿರಲಿ..

ಧರ್ಮವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡಿ. ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದು ನಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಧರ್ಮವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡಿ. ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಧರ್ಮವು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ತಪ್ಪಾಗಿರುವುದನ್ನೇ ಜನರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಭುಗಿಲೆದ್ದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಸರಿಸಮಾನರು. ಪುರುಷರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು. ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಸಮಾನರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾದರೂ, ಗಂಡು ಮಗುವಾದರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವೆಂದು ಕಡಿಮೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಗುವೆಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವು ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಿನಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಧರ್ಮವು, ಹೆಂಗಸರು ಕೆಳಮಟ್ಟದವರು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರೇ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರು ಎಂದೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡಿ.

ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು: ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ,

ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು. ಗರ್ಭಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಚಕರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಯು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇರಲಿ ಬಿಡಿ. ಆದರೆ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥ, ಕೇದಾರನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬಹುದೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೇದ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಜನರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಅವರಾಗಿಯೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷದವರು ಹೋರಾಟದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅಹಂಕಾರದ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಅನಾಹುತ ಆಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಜನರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಜನರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಭಗವಂತನಿಗೇನೂ ಕೋಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಭಗವಂತ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಶಿಂಗ್ಲಾಪುರದ ಶನಿದೇವನು, ಮಹಿಳೆಯರು ಆತನ

ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರವಿಶಂಕರ್

ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಭೀತಿಯನ್ನೂ ಜನರು ಹೊಂದಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರೂ ಸಮಾನರು: ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಧರ್ಮವು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರೂ ಸರಿಸಮಾನರು, ಎಲ್ಲರೂ ಸುಂದರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪೌರಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇದು. ಪೌರಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿ ನಂತರ ನಂಬು ಎಂದರೆ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ,

ಮೊದಲು ನಂಬು. ಒಂದು ದಿನ ಅದು ನಿನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಮೊದಲು ಅನುಭವಿಸಿ ನಂತರ ನಂಬು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ಸದಾ ಘರ್ಷಣೆ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಪೌರಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ನಡುವೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಳಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಯೋಗ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ: ಯೋಗ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ. ಮೊದಲು ಪಂಚಭೂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಯೋಗ. ಪೃಥ್ವಿ, ಅಗ್ನಿ, ಜಲ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ ಇವು ಪಂಚಭೂತಗಳು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದ ನಂತರ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಯೋಗ. ದೇಹವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೂಲಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವು ಸಹಬಾಳೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ವಿನಾಶವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ.

(ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: [instagram@srisriravishankar.kannada](https://www.instagram.com/srisriravishankar.kannada))

Cybercrimes against children see 32% rise in a year

MUMBAI, DHNS: The most glaring area of concern with child safety and protection is the fact that children are gradually becoming more vulnerable to cybercrimes and allied threats to the online security of the younger generations, as the NCRB Report 2022 reveals.

According to the figures in the recently released report, there have been 1,823 instances of children falling prey to cybercrimes in 2022, which represents a 32% rise over

the 1,376 cases recorded in the previous year.

According to Puja Marwaha, CEO of Child Rights and You, what worries the most is that children are no longer safe from criminals on the prowl around online spaces. "The nature of cybercrimes committed against children included cyber pornography or hosting obscene sexual materials depicting children (1,171 cases), cyberstalking/bullying (158 cases), and other cybercrimes (416 cases)," she said.

100 ನಕಲಿ ಚೀನಿ ವಂಚಕ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ನಿಷೇಧ

ನವದೆಹಲಿ: ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿಸಿ ವಂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೀನಾ ಮೂಲದ ಕಂಪನಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ 100 ನಕಲಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ಸೈಬರ್‌ಕ್ರೈಂ ಸಹಕಾರ ಕೇಂದ್ರ(ಐ4ಸಿ)ವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್‌ಕ್ರೈಂ ವಿಪತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಘಟಕದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿ ನಕಲಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸಿತ್ತು.

ಈ ನಕಲಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು ಜಾಹಿರಾತು, ಮೊಬೈಲ್ ಕರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಗೃಹಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಪಾರ್ಟ್ ಟೈಂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮಿಷನ್ ಆಸೆಗೆ ಹಣ ಹೂಡಿಸಿ ನಂತರ ವಂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

Bengaluru

Health Department directs DHOs to seal 'fake' clinics

This follows the recent unearthing of a sex determination racket across Bengaluru, Mandya, and Mysuru districts

The Hindu Bureau
BENGALURU

In the wake of the recent unearthing of a sex determination racket across Bengaluru, Mandya, and Mysuru districts, the Health Department has directed District Health Officers (DHOs) to enforce the Karnataka Private Medical Establishments (KPME) Act more effectively and seal 'fake clinics'.

In a circular issued in this regard, State Health Commissioner Randeep D. has said officials have been directed to inspect all facilities and seal unauthorised hospitals, clinics, and diagnostic laboratories run by 'fake' doctors.

"According to the KPME Act, all private medical institutions should mandatorily get a KPME registration. It has been noticed that fake doctors who do not have the necessary qualifications are running clinics and laboratories illegally without registration. The number of fake clinics and doctors is on the rise. In this context, all district and taluk health officials have been directed to initiate appropriate action against such facilities and seal them," stated the circular.

"According to Section 19

A 2004 file photo shows activists protesting against sex determination in Bengaluru.

of the KPME Amendment Act, 2017, any person who establishes or runs an unregistered private medical institution is liable for imprisonment for a term of upto three years and a fine of ₹1 lakh. If any facility is found to be operating without registration, action will be taken to seal it till the case is settled. Patients admitted for treatment in such unregistered private medical institutions should be immediately transferred to other medical institutions and appropriate measures should be taken for the safety of the patients," said Mr. Randeep.

Sources said the centre that was allegedly used for

scanning in the recent sex determination racket, was not registered under the KPME Act.

"Of the estimated 38,000 health facilities including diagnostic centres and laboratories in the State, around 34,000 have been registered under the KPME Act," an official in charge of registration added.

"Following the recent case, we are only reiterating that the KPME Act should be implemented more effectively to weed out quacks who are practising medicine on completion of some correspondence courses," the official added.

Siddaramaiah launches co-branded AB-ArK health cards

Chief Minister Siddaramaiah and Health Minister Dinesh Gundu Rao distributing the health card in Belagavi on Wednesday.

The Hindu Bureau

BELAGAVI

Chief Minister Siddaramaiah on Wednesday launched the new co-branded Ayushman Bharat health cards renamed as Ayushman Bharat-Pradhan Mantri Jan Arogya Yojana (AB-PMJAY) - Chief Minister's Arogya Karnataka in Belagavi.

The new health cards co-branded with the Centre and the State logos will have national portability. Beneficiaries covered under the health scheme can now also avail themselves of treatment in other States where the AB-PMJAY is adopted.

The new cards will also be linked with the National Health ID - Ayushman Bharat Health Account (ABHA) Identity number. This will help in preserving the medical records of beneficiaries and providing easy and effective treatment in other States too.

Speaking on the occa-

sion, Health Minister Dinesh Gundu Rao said the Health Department has set a target of distributing health cards to 5.9 crore people within the next six months.

“The new cards have been integrated into the AB-PMJAY national portal and beneficiaries from the State can get treatment under the health card in other States where AB-PMJAY is being implemented,” he said.

“While the State government is providing 66% of the total grant share of the scheme, the Union government is providing 34%. Under the scheme, families with BPL ration cards can get treatment worth ₹5 lakh per annum for one or more members of the family on a family floater basis. Karnataka is the first State to cover APL families also under the scheme. While the APL cardholder pays 70% of the treatment cost, the State government will bear 30%,” he explained.

ಬಿಪಿಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರರಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ವರೆಗೆ ವಿಮೆ | ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ

■ ವಿತ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಬೆಳಗಾವಿ

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೆಲ್ತ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡಿದ್ದು, ಮರುನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಸಮೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು.

ಹಾಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವಿದ್ದ ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೆಲ್ತ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು 'ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗೆ ಸೂಕ್ತನ ಹೆಲ್ತ್‌ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಬಿಪಿಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರರು ದೇಶದ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರ್ಡ್ ತೋರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು 5.09 ಕೋಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ

ಸಮೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿಎಂ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು.

'ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್-ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ-ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಕಾರ್ಡ್ ಸೃಜನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಶೇ 66, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಶೇ. 34ರಷ್ಟು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. »07

ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್
-ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಡ್ ಸಲ್ಲಿಕೆಲ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ 5.9 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಲ್ತ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹೊಂದಿದೆ.
- **ದಿಗೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್**
ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭಾರತ್ ಸಹಯೋಗ ಹಿತಾ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿಗಾಗಿ ಭಾರತ್ ಹೆಲ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್‌ನ ಸಾಧನೆ

ವಿಪತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅಗತ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮೈತ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಅನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭಾರತ್ ಸಹಯೋಗ ಹಿತಾ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿಗಾಗಿ ಭಾರತ್ ಹೆಲ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ (ಬಿಎಚ್‌ಐಐಎಲ್‌ಐಐ) ಅಧಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಪೋರ್ಟಲ್, ಏರ್‌ಲಿಫ್ಟ್ ಮತ್ತು 72 ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಕ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬುಲೆಟ್ ಗಾಯಗಳು, ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳು, ಕಪಿ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಮತ್ತು ಎದೆಯ ಗಾಯ, ಸಣ್ಣ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ 100 ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬಗೆಗಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಚಲಿಸುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ

ಎನಿವರ ವಿಶೇಷತೆ?

ಈ ನವೀನ ವಿಪತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಡಿಟ್ರಾಚಿಬಲ್ ಮಿನಿ-ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅಗತ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜುಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್, ಮಿನಿ-ಐಸಿಯು, ಪೆಂಟಲೆಟರ್‌ಗಳು, ಒಟ್ಟು 72 ಪರಿಣಾಮ ಉಪಕರಣಗಳು, ಎಸ್-ರೀ ಯಂತ್ರ, ಅದುಗೆ ಕೆಂಪು, ಆಹಾರ, ನೀರು, ಪಸತಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಜನರೇಟರ್ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುಗಳಿವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಬೆಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಈ ಘನಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೂಬಿಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ

ಈ ಘನಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವು ರೂಬಿಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಘನವು ಹಗುರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 20 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಗುರವಾದ ವಿನ್ಯಾಸವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದವರೆಗೆ ಕೈಯಾರೆ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಇದು ವಿಪತ್ತು-ಒಡಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ

ಪ್ರತಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕ್ಯಾಂಪ್, 36 ಮಿನಿ-ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟು ತೂಕ 750 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಅಂತಹ ಎರಡು ಘನಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದಾಗ, ಅವು ಬೇಕಾದ ಉಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೊಬೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯ ಮೈತ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಪ್ರತಿ ವಿಪತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಮಾಡ್ಯುಲರ್ ಪರಿಹಾರ

ಆರೋಗ್ಯ ಮೈತ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ಯುಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ವಿಪತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ದತ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು 72 ಘನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಇದನ್ನು 36 ಮಿನಿ-ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಪಂಜರವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಈ ಮಿನಿ-ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು 48 ಗಂಟೆಗೆ ಅವಧಿಗೆ 100 ಬದುಕುಳಿದವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇದರ ಒಳಗಡೆ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಸಲಕರಣೆಗಳಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮಾಸ್ಟರ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ವಿಕಿರಣ 200 ಮಂದಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

750 ಕೆ.ಬಿ. ತೂಕ

200 ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

36 ಮಿನಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

10 ಬುಲೆಟ್ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

25 ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಹಲವು ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ

40 ಬುಲೆಟ್ ಗಾಯಗಳು, 25 ದೊಡ್ಡ ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳು, ಸುಮಾರು 10 ಕಲೆ ಗಾಯಗಳು, ಉದ್ದನೆಯ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿತಗಳು, ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಗಾಯಗಳು, ಎದೆಯ ಗಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಮುರಿತಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ತೀವ್ರವಾದ ಗಾಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯ ಮೈತ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಹುಮುಖ ವಿಪತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಸವಾಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುಳಿದವರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ವಿಪತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ದತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಎಲ್ಲಾ 72 ಘನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಆಧಾರಿತ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಟ್ ಫೋರ್ಟಿಫಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಅನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನವೀನ ಫಲಕ ಆಧಾರಿತ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೆಟಪ್‌ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಫ್ರೆಸರ್‌ಫ್ರಿಡ್ ಮಾಡಬಹುದಾದವು, ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೀಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ.

Business Finance

... Cash flow ...
... Profit and Loss ...
... Balance Sheet ...
... with ...
... and ...
... on ...

India stock value tops \$4 tn, narrowing gap with Hong Kong

Key stocks benchmarks have risen more than 13% this year

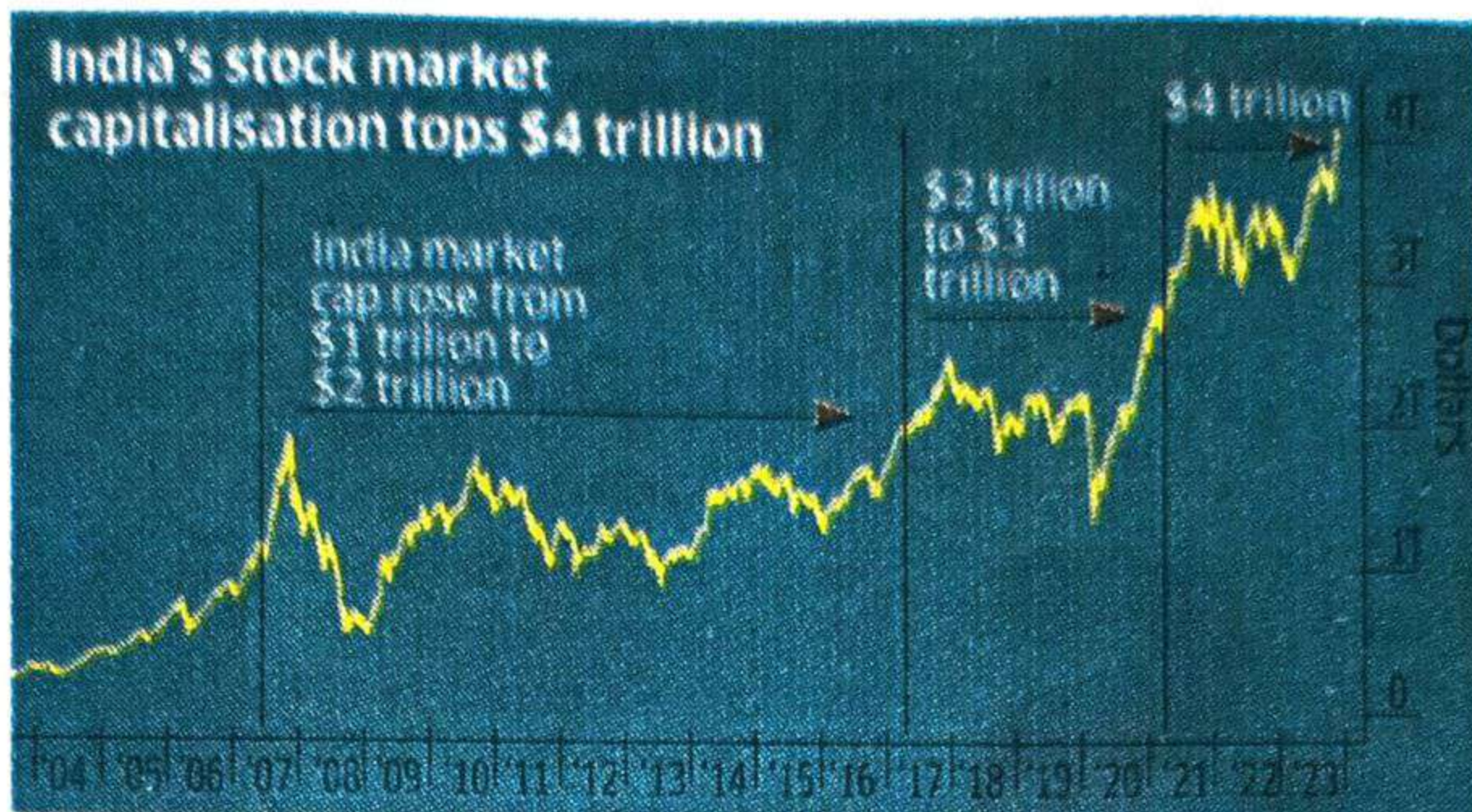
BLOOMBERG

India's stock market value reached more than \$4 trillion Tuesday for the first time, marking a key milestone for the world's fifth-biggest equity market as it rapidly narrows the gap with slumping Hong Kong.

The market capitalisation of companies listed on India's exchanges has risen by \$1 trillion in less than three years, as the South Asian market emerges as one of the best performers in the region as well as the emerging world.

Already trading at all-time high levels, India's key stocks benchmarks have risen more than 13% this year and are headed for an unprecedented eighth-straight year of gains. In contrast, the key Hong Kong equity measure has fallen 17%, with the market's total value dropping to less than \$4.7 trillion.

India toppled China to become the world's most populous nation earlier this year and has emerged as the fastest-growing major economy. Touting political stability and strong domestic growth potential, India has been mak-

Source: Bloomberg

Source: Bloomberg

ing efforts to increase global investment in its capital markets as well as industrial production.

Foreign investors have bought more than \$15 billion of the nation's stocks this year on a net basis, while domestic funds have poured in more than \$20 billion. This institutional support has been supplemented by a boom in retail trading since the pandemic.

India has been moving from being a consumption-oriented economy to an economy led by consumption as well as in-

vestment, and "markets have reacted positively and rightly to this potential strength of the country," Ashish Gupta, chief investment officer at Axis Mutual Fund, wrote in a note.

The nation's economic growth stands out against a slowing global macro backdrop, with its gross domestic product jumping 7.6% in the three months to September from a year ago. That's seen bolstering the prospects for Prime Minister Narendra Modi to retain power in elections next year.

Govt seeks Parliament nod for Rs 1.29 lakh crore extra spending

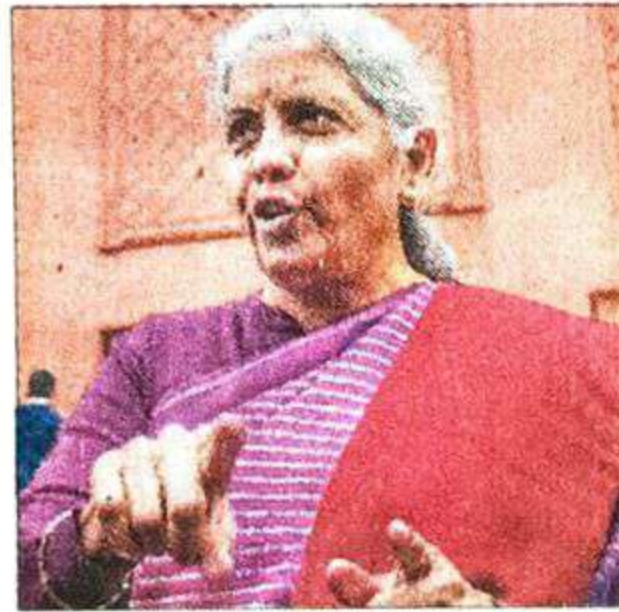
Uneven monsoon compels centre to expand NREGA, fertiliser subsidy outlays

ARUP ROYCHOUDHURY
BENGALURU, DHNS

Finance Minister Nirmala Sitharaman, on Wednesday, tabled in Parliament the first supplementary demand for grants for the current fiscal year. In it, the Centre sought approval to spend an additional Rs 1.29 lakh crore, primarily due to an increase

in outlay of subsidies and the flagship rural employment guarantee scheme (NREGA).

A supplementary demand is tabled by a government to seek legislative or parliamentary nod to spend more than the expenditure allocated in a Budget. Out of the Rs 1.29 lakh crore, Rs 58,378.21 crore will be the additional cash outgo, while Rs 70,968.15 crore will

FM Nirmala Sitharaman

be through savings in various departments or additional sources of revenue, the Finance Ministry said.

Ahead of the 2024 general elections, the centre is seeking to spend an additional Rs 13,351.8 crore on the National Rural Employment Guarantee scheme (NREGA), as per the supplementary demand doc-

uments tabled on Wednesday. This is over and above the Rs 60,000 crore allocated for the current financial year (FY24) in the 2023 Union Budget.

The increased allocation comes on back of uneven monsoon which led to drought-like conditions in many parts of the country. While the monsoon this year was overall 5.6% below the long term average, in some regions it was deficient by as much as 60%.

For fertiliser subsidies, the Centre has sought approval to spend an additional Rs 13,350.81 crore, over and above the budgeted outlay of Rs 1.75 lakh crore, on back of a sharp rise in international prices. In October, the Union Cabinet approved Rs 22,303 crore for nutrient-based fer-

tiliser subsidy (NBS) for the 2023-24 Rabi season that runs from October 1, 2023 to March 31, 2024.

For food subsidy, the Centre is seeking approval to spend an additional Rs 5,589 crore so far, over and above the budgeted Rs 1.97 lakh crore for the year. Recently, Prime Minister Narendra Modi extended the Pradhan Mantri Garib Kalyan Anna Yojana scheme, which provides free foodgrain to 81 crore people, by a further five years, over which it will cost the exchequer Rs 11.8 lakh crore.

For petroleum subsidies, Rs 9,196.5 crore extra is being sought, mostly to provide free LPG connections to poor households. The budgeted target for the year was Rs 2,257 crore.

SEBI, RBI share concern on AIFs masking bad loans

Reuters

MUMBAI

India's markets regulator and its central bank share concerns over instances of alternate investment funds (AIFs) being used to mask bad loans in the financial system, a top official said on Wednesday.

The Securities and Exchange Board of India (SEBI) has seen “dozens of cases” of “egregious regulatory violations” by AIFs, such as to avoid recognition of non-performing assets, Ananth Narayan, a whole-time SEBI member, said at an event

in Mumbai.

“(We) have shared our concern with the Reserve Bank of India (RBI), which agrees with our assessment,” Mr. Narayan said.

Private credit funds fall under the broad category of AIFs for the purpose of regulations in India.

Business

'Food prices likely shot up in Nov.'

Meal plate cost estimates suggest that food prices may have hardened last month owing to rising onion and tomato prices; Vegetarian food plates cost 9% higher in Nov. compared with last year prompted by festive demand and lower output

Vikas Dhoot
NEW DELHI

The cost of a typical vegetarian food plate in India surged by 10% in November on a month-on-month basis, owing to rising onion and tomato prices, while the price of a non-vegetarian meal rose 5% over October, Crisil Market Intelligence and Analytics said in its monthly report on food prices on Wednesday.

Coming ahead of the official retail inflation numbers expected next week, the report assumes signifi-

Pricey meals

The price of an average vegetarian meal surges to a three-month high of ₹30.3 in November, according to CRISIL

- The rise in meal price attributed to 58% and 35% month-on-month increases in onion and tomato prices, respectively
- Cost of pulses, whose sowing has been lower this year, rises 21%
- Cost of non-vegetarian meal rises at a slower pace due to marginal decline in the price of broilers

cance as it suggests food inflation may have hardened in November. In October, even as the overall retail inflation eased to a four-

month low of 4.87%, food costs for households were virtually unchanged from September at 6.6%.

The average vegetarian

meal costs were at a three-month high of ₹30.3 in November, as per the report which calculates prices based on input costs.

Compared with November 2022, vegetarian food plates cost 9% higher last month and prices were flat for non-vegetarian meals. "The uptick was attributable to a substantial 58% and 35% on-month increase in onion and tomato prices, respectively, prompted by festive demand and lower output in the kharif season due to erratic rainfall conditions," the research firm said.

But onion prices were not the only trigger as the cost of pulses, whose sowing has been lower than last year in this kharif season, surged 21%, higher than the 18.8% uptick recorded in the official consumer price inflation data for October.

The cost of the non-vegetarian plate increased at a slower pace than that of the vegetarian plate because of a marginal 1%-3% decline in the prices of broilers, which account for about 50% of a non-vegetarian's food costs, the firm's analysts reckoned.

CII sees H2 growth remaining resilient

Industry body lifts FY24 economic growth view to 6.8%; strong domestic drivers, manufacturing, service sectors buttressing growth: CII President

INTERVIEW

R.Dinesh

Vikas Dhoot

India's manufacturing and services sector performance remains resilient and it is best to not take a view based on quarterly data, Confederation of India Industries (CII) President R. Dinesh said in an interview. Excerpts:

The industrial sector has done well in the second quarter while services activity seems to have lost momentum. What's your assessment of the outlook for the second half and how is capacity utilisation at factories looking?

It is prudent to not form any opinion on the performance of any sector based on quarterly readings. We believe that both manufacturing and service sector performance has remained resilient. A slew of favourable policies announced by the government in the recent years such as PLI scheme, improvement in ease of doing business, bringing down the cost of doing business and logistics cost... have buttressed the strong growth posted by the manufacturing sector. Service sector growth has benefitted from the post-pandemic rebound.

For the second half of the year, we expect the economic growth to remain resilient buttressed by strong domestic growth

drivers and support from continued healthy performance by manufacturing and service sectors. In view of this, CII has upgraded its economic growth outlook for the current year to 6.8%, from 6.5% forecast earlier.

The capacity utilisation levels are on an uptrend in tandem with improvement noted in private investment levels. This is also buttressed by the latest reading of the CII's Business Outlook Survey, which showed that capacity utilisation continued to remain in a range of 75-100% for the third consecutive quarter in Q2FY24, which is noteworthy as capacity utilisation needs to be maintained between 75-80% to fuel fresh investments in the economy.

The RBI's monetary policy committee is meeting to review its stance. Do you think there are sectors where investments could take off if interest rates were more benign?

As the macroeconomic indicators in the country remain healthy, CII expects RBI to maintain a status

quo on its key policy repo rate and continue with its emphasis on containing inflation and liquidity management. The policy of stable interest rates and maintaining a balance between growth and inflation has been much appreciated and helped corporates to fast-track investment decisions. Moreover, I believe that the economy has now matured enough not to get impacted by the rising interest rate scenario.

GST revenues have been very buoyant, with the last two months alone delivering ₹3.4 lakh crore of taxes. Would you say this is a good time to consider working towards rationalisation of the rate structure?

Initially, government had promised to compensate the shortfall of revenue, if any, to the States for five years. Now GST has stabilised, and buoyancy seen in revenue, therefore, it is time to review the imposition of compensation cess and further rationalisation of GST rates.

GST rates should be simplified and rationalised to a three-rate slab structure for ease of doing business and reduce GST litigation arising due to classification issues. Essential goods and services to be put under exempted or 5% slab. The slabs of 12% and 18% be merged into one slab, say 14% or 15%. Products of common use should be taxed on the new slab, and only luxury goods to be kept under 28% slab.

Creating certainty

Healthier inflows from GST offer policy makers the bandwidth to fix its flaws

The Goods and Services Tax (GST), which turns six and a half years old this month, has yielded almost ₹3.4 lakh crore through October and November. While revenues in October marked the second highest monthly collections, November's kitty is the third highest. Both these months also recorded accelerated revenue growth after a sequence of slowing upticks that culminated with September recording a 27-month trough of 10.2%. October's GST inflows were up 13.4% and November's by 15.1%, with revenues from domestic transactions up 20%, the highest in 14 months. Festive fervour surely bolstered last month's nearly ₹1.68 lakh crore of GST revenues, which were based on transactions in October, and that trend may persist this month as well on the back of anticipated last-minute Deepavali spending. Prior to this two-month spike, GST revenues had crossed ₹1.65 lakh crore on only three occasions, which were typically driven by year-end compliances. Now, the average monthly collection so far in 2023-24 stands at ₹1.66 lakh crore, and economists believe central GST receipts may surpass Budget estimates even if one factors in a relative slowdown in the final quarter of this year.

With revenues buoyant, in no small part due to tighter compliance and a crackdown on tax evaders, the government must consider resetting its ambitions and work towards making the GST a truly good and simple tax, as it was promised to be. At a recent industry interaction, responding to concerns about the manner in which a spate of GST demand notices and investigations have unfolded in recent months, Finance Minister Nirmala Sitharaman said the GST is still at a stage of moving from "uncertainty to certainty" on some grounds and those aspects are being sorted out now. That certainty needs to be pursued at a broader level to provide genuine comfort to investors about India's tax regime being stable and predictable. For one, pending taxpayer appeals against central GST levies have risen by a quarter this year to hit nearly 15,000 cases by October and it is necessary that appellate tribunals cleared by the GST Council become operational at the earliest to unwind this pendency and set clear precedents for future tax treatment disputes. It is equally critical to lay down a road map to bring in excluded items such as petroleum and electricity into the GST framework as well as the rejig of its complicated multiple rate structure. With the general election ahead, some dithering on such reforms may be understandable, but the GST Council must not lose focus of the unfinished agenda and keep deliberating on its to-do list, so that these steps can be fast-tracked after the Lok Sabha election.

Over 100 sites related to job frauds, investments blocked

The Ministry of Home Affairs (MHA) said on Wednesday that over 100 websites, which facilitated organised illegal investments and task-based part time job frauds have been blocked by the government. According to an MHA statement, these websites, which facilitated task-based organised illegal investment related to economic crimes, were learnt to be operated by overseas actors and were using digital advertisement, chat messengers and mule and rented accounts. The Indian Cybercrime Coordination Centre, a wing of the Union Home Ministry, through its vertical National Cybercrime Threat Analytics Unit had last week identified and recommended over 100 websites involved in organised investment and task based part time job frauds be blocked.

ಮೊದಲ ದಿನವೇ 15 ವಿಕೆಟ್ ಪತನ

ಡಾಕಾ: ಪ್ರವಾಸಿ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಆತಿಥೇಯ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ತಂಡಗಳ ನಡುವಣ ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಮೊದಲ ದಿನವಾದ ಬುಧವಾರ ಹದಿನೈದು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಪತನಗೊಂಡಿವೆ. ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದು ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ತಂಡದ ಮಾರಕ ದಾಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ 66.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 172 ರನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿತು.

ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಪರ ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್ 35 (83 ಎಸೆತ, 3 ಬೌಂಡರಿ, 1 ಸಿಕ್ಸರ್), ಶಹದತ್ ಹೊಸೈನ್ 31 (102 ಎಸೆತ, 2 ಬೌಂಡರಿ), ಮೆಹದಿ ಹಸನ್ ಮಿರಾಜ್ 20 (42 ಎಸೆತ, 2 ಬೌಂಡರಿ) ರನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಉಳಿದವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಕೆಟ್ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಪರ ಗ್ಲೆನ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ 31 ಕ್ಕೆ ಮೂರು, ಮಿಚೆಲ್ ಸ್ಯಾಂಟ್ನರ್ 65 ಕ್ಕೆ ಮೂರು, ಅಜಾಜ್ ಪಟೇಲ್ 54 ಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹಾಗೂ ಟಿಮ್ ಸೌಥಿ ಒಂದೂ ರನ್

ನೀಡದೇ ಒಂದು ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದರು. ನಂತರ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್, ಮೊದಲ ದಿನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 12.4 ಓವರ್‌ಗಳ ಆಟದಲ್ಲಿ ಐದು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 55 ರನ್ ಮಾಡಿತು. ಟಾಮ್ ಲ್ಯಾಥಮ್ (4), ಡೆವೋನ್ ಕಾನ್ವೆ (11, 14 ಎಸೆತ, 1 ಬೌಂಡರಿ, 1 ಸಿಕ್ಸರ್), ಕೇನ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ (13,14 ಎಸೆತ, 2 ಬೌಂಡರಿ), ಹೆನ್ರಿ ನಿಕೋಲಸ್ (1) ಹಾಗೂ ಟಾಮ್ ಬ್ಲಂಡೆಲ್ (0) ಔಟಾಗಿದ್ದು, ದಿನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೇರಿಲ್ ಮಿಚೆಲ್ 12 (10 ಎಸೆತ, 2 ಬೌಂಡರಿ) ಹಾಗೂ ಗ್ಲೆನ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ 5 ರನ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಬ್ಯಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಪರ ಮೆಹದಿ ಹಸನ್ ಮಿರಾಜ್ 17 ಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹಾಗೂ ತ್ರೈಜುಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ 29 ಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು

ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಪ್ರಥಮ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್: 66.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 172 (ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್ 35, ಶಹದತ್ ಹೊಸೈನ್ 31, ಮೆಹದಿ ಹಸನ್ ಮಿರಾಜ್ 20, ಗ್ಲೆನ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ 31 ಕ್ಕೆ 3, ಮಿಚೆಲ್ ಸ್ಯಾಂಟ್ನರ್ 65 ಕ್ಕೆ 3, ಅಜಾಜ್ ಪಟೇಲ್ 54 ಕ್ಕೆ 2, ಟಿಮ್ ಸೌಥಿ 0 ಕ್ಕೆ 1). ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಪ್ರಥಮ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್: 12.4 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 5 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 55 (ಕೇನ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ 13, ಡೇರಿಲ್ ಮಿಚೆಲ್ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ 12, ಡೆವೋನ್ ಕಾನ್ವೆ 11, ಗ್ಲೆನ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ 5, ಮೆಹದಿ ಹಸನ್ ಮಿರಾಜ್ 17 ಕ್ಕೆ 3, ತ್ರೈಜುಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ 29 ಕ್ಕೆ 2).

ಕೈಯಿಂದ ಚೆಂಡು ತಡೆದು ಔಟಾದ ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್

ಡಾಕಾ: ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ತಂಡದ ಪರ ಗರಿಷ್ಠ 35 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್, ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಔಟಾಗಿ ಹೊರನಡೆದರು. ಬಾಂಗ್ಲಾ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನ 41 ನೇ ಓವರ್ ಎಸೆದ ಕೈಲ್ ಜೇಮಿಸನ್ ಅವರ ನಾಲ್ಕನೇ ಎಸೆತವನ್ನು ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ತಡೆದರು. ಆಗ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ಆಟಗಾರರು ಔಟ್‌ಗಾಗಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕಿವೀಸ್ ಆಟಗಾರರ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ ಫಿಲ್ಡ್ ಅಂಪೈರ್,

ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್ ಔಟ್ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರು. ಕೈಯಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಔಟಾದ ಮೊದಲ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ (ಕು)ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಮುಶ್ಠಿಕರ್ ರಹೀಮ್ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಔಟಾದ ಎರಡನೇ ಘಟನೆ ಇದಾಗಿದೆ. 1951 ರಲ್ಲಿ ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ ವಿರುದ್ಧ ಓವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ನಾಯಕ ಲೆನ್ ಹಟನ್ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತಡೆದು ಔಟಾಗಿದ್ದು, ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲ ಘಟನೆ ಎನಿಸಿತು.

Team India departs from Bengaluru for tour of South Africa

Wheels up! The all-format tour of South Africa will kickstart on December 10. [INSTAGRAM@RINKUKUMAR12](#)

ANI
BENGALURU

The Indian cricket team departed from Bengaluru on Tuesday night for its tour to South Africa. The Men in Blue, including Ruturaj Gaikwad, Shreyas Iyer, Yashasvi Jaiswal, head coach Rahul Dravid and Mohammed Siraj among others, departed from Kempegowda International Airport.

The all-format tour of South Africa will kickstart on December 10 with a three-match T20I series which will go on till December 14.

From December 17, the ODI leg of the white-ball series will start which will conclude on September 21. Seniors like skipper Rohit Sharma, Virat Kohli and

Jasprit Bumrah will miss the white-ball leg of the all-format series. Suryakumar Yadav, the No. 1 T20I batter will lead the T20I team while KL Rahul will be captaining the ODI team.

Youngsters like Rinku Singh, Tilak Varma, Sai Sudarshan and Rajat Patidar have received call-ups for the ODI squad.

The senior players will return for the two-match Test series, with the first Test in Centurion from December 26 and the second Test at Cape Town from January 3.

This red-ball leg of the series will be the most anticipated one for Indian fans as they are yet to register a Test series win in South Africa. Cricket South Africa (CSA) on Monday announced its squads.

Pankaj makes a winning start

Easy outing: Pankaj warmed up for the challenges ahead with breaks of 41, 44 and 34 in Group A. SPECIAL ARRANGEMENT

NATIONAL BILLIARDS

Sports Bureau

CHENNAI

Pankaj Advani made a winning start to his 6-red snooker campaign on Wednesday after Cyclone Michaung forced a two-day break in the ongoing 90th National billiards & snooker championships here.

Pankaj (PSPB), who won a record 26th ISBF world title in Doha last month, brushed aside Sufyan Ahmed of Karnataka 4-0 as he warmed up for the chal-

lenges ahead with breaks of 41, 44 and 34 in Group A.

A total of 64 players have been divided equally into 16 groups for the main draw round-robin league, with the top two from each qualifying for the knock-outs.

Among other notable matches of the day, last year's semi-finalist Kamal Chawla (RSPB) put it past Hassan Badami (Maharashtra) 4-0 in Group B and Aditya Mehta (PSPB) beat Vijay Nichani (TN) 4-1 in Group G.

ಮೊದಲ ಟಿ20 ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ಮಣಿದ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೆಫಾಲಿ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಒಲಿಯದ ಜಯ

ಮುಂಬೈ: ಆರಂಭಿಕ ಬ್ಯಾಟುಗಾರ್ತಿ ಶೆಫಾಲಿ ವರ್ಮ (52 ರನ್, 42 ಎಸೆತ, 9 ಬೌಂಡರಿ) ಅರ್ಧಶತಕದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಭಾರತ ತಂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಟಿ20 ಸರಣಿಯ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎದುರು 38 ರನ್ಗಳಿಂದ ಪರಾಭವಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಹರ್ಮಾನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್ ಬಳಗ 3 ಪಂದ್ಯಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 0-1 ಹಿನ್ನಡೆ ಕಂಡಿದೆ.

ವಾಂಖೆಡೆ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ನಡೆದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಟಾಸ್ ಸೋತು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಇಳಿದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ರೇಣುಕಾ ಸಿಂಗ್ (27ಕ್ಕೆ 3) ನೀಡಿದ ಆರಂಭಿಕ ಆಘಾತದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಡ್ಯಾನಿ ವ್ಯಾಟ್ (75 ರನ್, 47 ಎಸೆತ, 8 ಬೌಂಡರಿ, 2 ಸಿಕ್ಸರ್) ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಟ್ ಸೀವರ್ ಬ್ರಂಟ್ (77 ರನ್, 53 ಎಸೆತ, 13 ಬೌಂಡರಿ) 3ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಪೇರಿಸಿದ 138 ರನ್‌ಗಳ ಭರ್ಜರಿ ಜತೆಯಾಟದ ಬಲದಿಂದ 6 ವಿಕೆಟ್ ಗೆ 197 ರನ್‌ಗಳ ಕಠಿಣ ಗುರಿ ನೀಡಿತು. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಶೆಫಾಲಿ ವರ್ಮ ಅರ್ಧಶತಕ ಹೋರಾಟದ ನಡುವೆ ಭಾರತ 6 ವಿಕೆಟ್ ಗೆ 159 ರನ್‌ಗಳಿಸಲಷ್ಟೇ ಶಕ್ತವಾಯಿತು.

ಕಠಿಣ ಗುರಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಭಾರತದ ಪರ ಸ್ಕೃತಿ ಮಂದನಾ (6), ಜೆಮೀಮಾ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ (4) ಬೇಗನೆ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು. 3ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ ನಾಯಕಿ ಹರ್ಮಾನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್ (26) ಹಾಗೂ ಶೆಫಾಲಿ 31 ರನ್ ಪೇರಿಸಿ ಚೇತರಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ನಂತರ ಶೆಫಾಲಿ ಜತೆಯಾದ ರಿಚಾ ಫೋರ್ಷ್ (21) 4ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 41 ರನ್ ಕಸಿದು ಚೇಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಲ ತುಂಬಿದರು. 37 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ 7ನೇ ಅರ್ಧಶತಕ ಪೂರೈಸಿದ ಶೆಫಾಲಿ 17ನೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಔಟಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿರೋಧವೂ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್: 6 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 197 (ಡ್ಯಾನಿ ವ್ಯಾಟ್ 75, ಸೀವರ್ ಬ್ರಂಟ್ 77, ಜೋನ್ಸ್ 23, ರೇಣುಕಾ ಸಿಂಗ್ 27ಕ್ಕೆ 3, ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ 44ಕ್ಕೆ 2). **ಭಾರತ:** 6 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 159 (ಸ್ಕೃತಿ 6, ಶೆಫಾಲಿ 52, ಜೆಮೀಮಾ 4, ಹರ್ಮಾನ್‌ಪ್ರೀತ್ 26, ರಿಚಾ 21, ಎಕೆಲ್ ಸ್ಟೋನ್ 15ಕ್ಕೆ 3, ಸಾರಾಗ್ಲನ್ 15ಕ್ಕೆ 1).

ಎರಡನೇ ಟಿ20 ಪಂದ್ಯ
ಯಾವಾಗ: ಶನಿವಾರ, ಎಲ್ಲಿ: ಮುಂಬೈ

ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ ಪದಾರ್ಪಣೆ
ಭಾರತ ಎ ಹಾಗೂ 23 ವಯೋಮಿತಿಯ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಲ್ರೌಂಡರ್ ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ ಪಾಟೀಲ್ ಹಾಗೂ ಶೇಕಾ ಇಶಾಕ್ ಭಾರತ ಪರ ಚೊಚ್ಚಲ ಪಂದ್ಯವನ್ನಾಡಿದರು. ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ ಗೆ ಉಪನಾಯಕಿ ಸ್ವತ್ತಿ ಮಂದನಾ ಕ್ಯಾಪ್ ನೀಡಿದರೆ, ಇಶಾಕ್‌ಗೆ ಹರ್ಮಾನ್‌ಪ್ರೀತ್ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ 2 ವಿಕೆಟ್ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಕ್ಯಾಚ್ ಪಡೆದು ಮಿಂಚಿದರು.

ರೇಣುಕಾ ಆರಂಭಿಕ ಶಾಕ್
ವೇಗಿ ರೇಣುಕಾ ಸಿಂಗ್ ಮೊದಲ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಫಿ ಡಂಕ್ಲಿ (1) ಹಾಗೂ ಅಲಿಸ್ ಕಾಪ್ಪಿ (0) ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಶಾಕ್ ನೀಡಿದರು. ಬಳಿಕ ಡ್ಯಾನಿ ವ್ಯಾಟ್ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಟ್ ಸೀವರ್ ಬ್ರಂಟ್ ಭಾರತೀಯ ಬೌಲರ್ ಗಳನ್ನು ಕಾಡಿದರು. ವ್ಯಾಟ್ 34 ಮತ್ತು ಸೀವರ್ ಬ್ರಂಟ್ 36 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಶತಕ ಪೂರೈಸಿದರು. ಅಂತಿಮ 5 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 4 ವಿಕೆಟ್ ಕಿತ್ತ ಭಾರತ 52 ರನ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿತು.

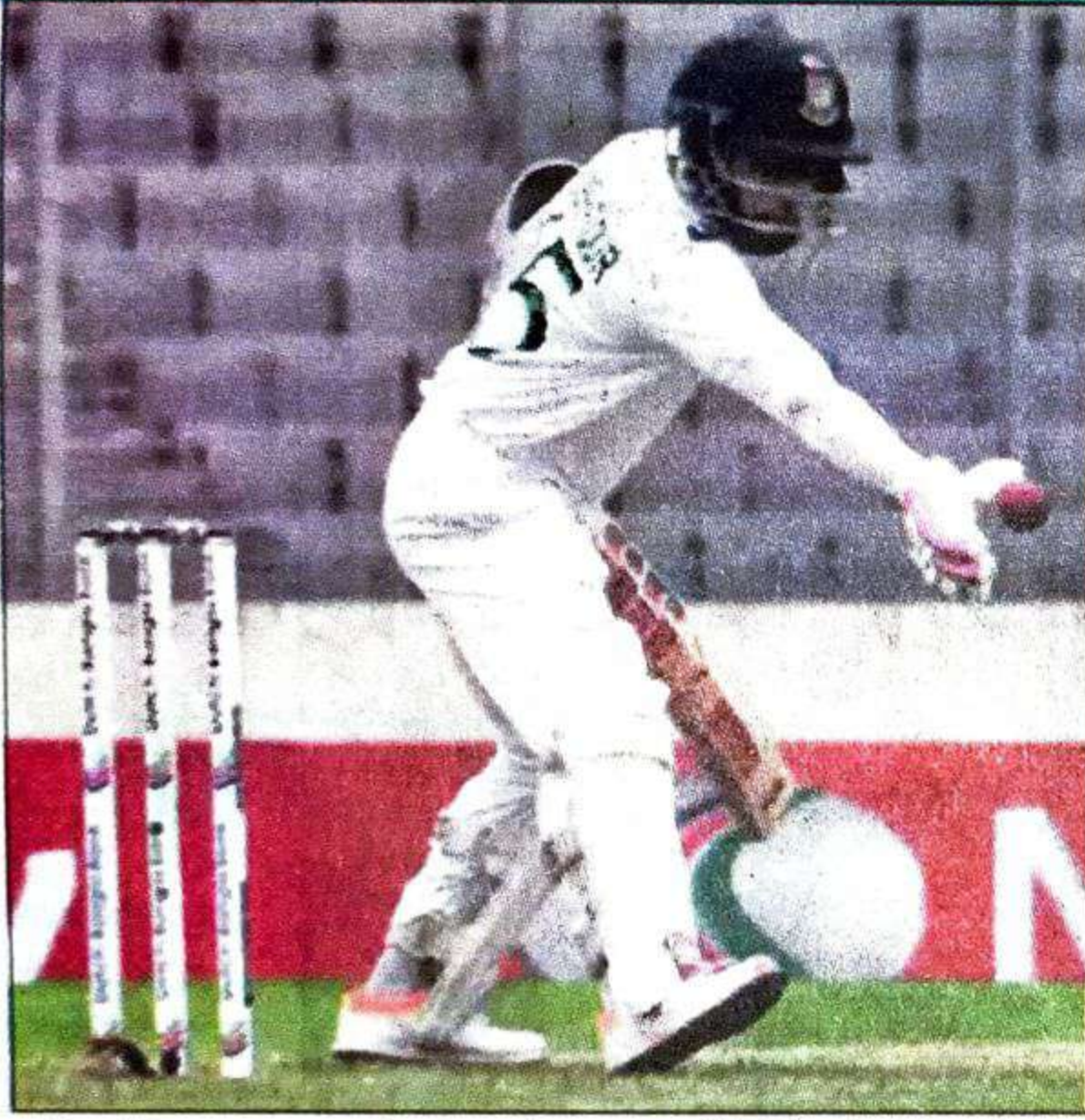
ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ ಹಿಡಿದು ಔಟಾದ ಬ್ಯಾಟರ್

ಮಿರ್ಪುರ (ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ): ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರ್ - ಬ್ಯಾಟರ್ ಮುಷ್ಠಿಕರ್ ರಹಿಮ್ ಖೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಔಟಾದ ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಇತಿಹಾಸದ 11ನೇ ಆಟಗಾರ ಹಾಗೂ 22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗ ಎಂಬ ಅಪಖ್ಯಾತಿಗೆ ಬುಧವಾರ ಗುರಿಯಾದರು.

ಕಳೆದ ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ನಡುವಿನ ಪಂದ್ಯದ ವೇಳೆ ಲಂಕಾದ ಎಂಜೆಲೊ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂಸ್ 'ಟೌಮ್ ಡಿಟ್'ಗೆ ಗುರಿಯಾದ ನಂತರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಸಂಗತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ನಡುವಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಟೆಸ್ಟ್‌ನ ಮೊದಲ ದಿನ ಈ ವಿರಳ ಡಿಟ್‌ಗೆ ಅವರು ಬಲಿಯಾದರು. ಈ ರೀತಿ ಔಟಾದ ಮೊದಲ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಆಟಗಾರ ಎನಿಸಿರುವ ರಹಿಮ್, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನ ವೇಗಿ ಕೈಲ್ ಜೇಮಿಸನ್ ಎಸೆದ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನ 41ನೇ ಓವರ್‌ನ ನಾಲ್ಕನೇ ಎಸೆತವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ ವೇಳೆ ಈ ಪ್ರಮಾದ

ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ - ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ದ್ವಿತೀಯ ಟೆಸ್ಟ್

ಎಸೆಗಿದರು. ಬ್ಯಾಟ್‌ನಿಂದ ಚಿಮ್ಮಿದ ಚೆಂಡನ್ನು ವಿಕೆಟ್‌ನತ್ತ ಬರದಂತೆ ತಮ್ಮ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಸ್ವಯಂಕೃತ ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಕಿವೀಸ್ ಥರ್ಡ್ ಅಂಪೈರ್‌ಗೆ ಶಿಫಾರಸು

ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಘಟನೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂರನೇ ಅಂಪೈರ್ಸ್, ರಹಿಮ್ ಅವರನ್ನು ಔಟ್ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ವೇಳೆ ಅವರು 35 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದರು.

2001ರಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆದಿತ್ತು: 2001ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಡುವಿನ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ವೇಳೆ ಇಂಥ ಘಟನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಮಾಜಿ ನಾಯಕ ಮೈಕೆಲ್ ವಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಔಟಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ದಿಗ್ಗಜ ಬ್ಯಾಟರ್ ಲೆನ್ ಹಟ್ಟನ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಔಟಾದ ಮೊದಲ ಆಟಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

1951ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ವಿರುದ್ಧದ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಘಟನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಐಸಿಸಿ ನಿಯಮದ 37.2ರ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೌಲರ್ ಎಸೆದ ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸ್ಟ್ರೈಕರ್ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈಯಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಔಟ್ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಔಟಾದವರು

- ದ.ಆಫ್ರಿಕಾದ ವಿಲಿಯಂ ಎಂಡೀನ್ (1957)
- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಆಂಡ್ರ್ಯೂ ಹಿಲ್ಡ್ (1979)
- ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮೊಹ್ಸಿನ್ ಖಾನ್ (1982)
- ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡೀಸ್‌ನ ಡೆಸ್ಮಂಡ್ ಹೇನ್ಸ್ (1983)
- ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಗ್ರಹಾಂ ಗೂಬ್ (1993)
- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸ್ಟೀವ್ ವಾ (2001)
- ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಮರ್ವನ್ ಅಟಪಟ್ಟು (2001)
- ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಮಹೇಲಾ ಜಯವರ್ಧನೆ (2001)
- ಭಾರತದ ಮೋಹಿಂದರ್ ಅಮರ್‌ನಾಥ್ (ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ - 1986, 1989)

ಏಕದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಔಟಾದ ಇತಿಹಾಸ

ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ ಔಟಾದವರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾಜಿ ಆಟಗಾರ ಮೋಹಿಂದರ್ ಅಮರ್‌ನಾಥ್ ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಔಟಾದ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. 1986ರಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಬೋರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಿರುದ್ಧ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಔಟಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ 1989ರಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ವಿರುದ್ಧ ಕೂಡ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿ ಔಟಾಗಿದ್ದರು.

ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿ ಮುಡಿಗಿ ಟ್ರೋಫಿ ಅಡ್ಡೀಟ್ ಗರಿ

ವಿಶ್ವದ ಸ್ಟಾರ್ ಪುಟ್ಟಾಲ್ ಆಟಗಾರ ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾದ ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿ ಮುಡಿಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಿರೀಟ ಸಂದಿದೆ. ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿ 2023 ರ ಟ್ರೋಫಿ ಅಡ್ಡೀಟ್ ಆಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಪುಟ್ಟಾಲ್ ಆಟಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಲೀಸ್ ಬಲ್ಲಿ ಕೈಲಿಯನ್ ಎಂಬಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಸಿಟಿಯ ಎಲಿಂಗ್ ಹಾಲೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಟೆನಿಸ್ ನೊವಾಕ್ ಜೊಕೊವಿಕ್ ಮತ್ತು ಬೇಸೆಬಾಲ್ ಸ್ಟಾರ್ ಪ್ಲೇಯರ್ ಆರನ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ಮೆಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಟ್ರೋಫಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯು 2019 ರಿಂದ ವರ್ಷದ ಅಡ್ಡೀಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. 1927 ರ ವರ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಟ್ರೋಫಿ ಮ್ಯಾಂಜೀನ್ ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದ ಅಡ್ಡೀಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕತಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫಿಫಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪುಟ್ಟಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೋಲ್ಡನ್ ಬಾಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗೋಲ್ಡನ್ ಬೂಟ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಕೈಲಿಯನ್ ಎಂಬಪ್ಪೆ ಪಾಲಾಗಿತ್ತು. ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬಪ್ಪೆ 8 ಗೋಲುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದವರು. ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಸ್ಸಿ 7 ಗೋಲುಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಸ್ಸಿ 2 ಗೋಲುಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ 26 ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 16

ಗೋಲುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 12 ಫೀಲ್ಡ್ ಗೋಲುಗಳು ಮತ್ತು 4 ಪೆನಾಲ್ಟಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18 ರಂದು ಕತಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪುಟ್‌ಬಾಲ್ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಸ್ಸಿ ನೇತೃತ್ವದ ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ ತಂಡವು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಶೂಟೌಟ್‌ನಲ್ಲಿ 4-2 ರಿಂದ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸೋಲಿಸಿತ್ತು.

ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಎರಡೂ ತಂಡಗಳು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದವರೆಗೆ 2-2 ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಸಮಬಲ ಸಾಧಿಸಿದ್ದವು. ಬಳಿಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಯ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ವೇಳೆ ಉಭಯ ತಂಡಗಳು 1-1 ಗೋಲುಗಳಿಸಿದವು. ಈ ಮೂಲಕ ಪಂದ್ಯ 3-3ರಲ್ಲಿ ಸಮಬಲಗೊಂಡಿತು. ನಂತರ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಶೂಟೌಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ದಾಖಲೆಯ ಬ್ಯಾಲನ್ ಡಿ'ಒರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಫಿಫಾ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಲಿಯೋನೆಲ್ ಮೆಸ್ಸಿಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಬ್ಯಾಲನ್ ಡಿ'ಒರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಯನ್ನು ಮೆಸ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿಗೆ ಗೆದ್ದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಸ್ಸಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಡಿ'ಒರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 2009, 2010, 2011, 2012, 2015, 2019 ಮತ್ತು 2021 ರಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು.

Rice magic drains Luton

Arsenal notch thrilling 4-3 win over Luton to extend lead at the top

LONDON, AFP

Arsenal moved five points clear at the top of the Premier League after Declan Rice's last-gasp goal capped the leaders' thrilling fightback in their 4-3 win against Luton on Tuesday.

Rocked by a pair of costly blunders from keeper David Raya, Mikel Arteta's side trailed 3-2 in the second half of a pulsating clash at Kenilworth Road. But Arsenal roared back to consolidate their lead at the top of the table thanks to Kai Havertz's equaliser and Rice's header deep into stoppage-time.

The wild celebrations from Arteta and his players underlined the significance of a gritty escape that will fuel the belief Arsenal can finally win their first title since 2004.

Declan Rice (left) celebrates after scoring the winner for Arsenal against Luton Town on Tuesday. AFP

"I'm so happy. We knew it would be a big battle here, we made it hard for ourselves the way we conceded the goals," Arteta said. "The spirit of the team, how we fought, showed our quality in the right moments and never gave up. We went for it and got our rewards today."

"Big compliments to Luton, it was a tough night. I've spoken

with the team, and they are all jumping."

Gabriel Martinelli had opened the scoring for Arsenal, with Luton's Gabriel Osho equalising and Gabriel Jesus restoring the visitors' advantage just before half-time.

Elijah Adebayo scored Luton's second equaliser soon after half-time thanks to the first of Raya's mistakes and Ross

Barkley benefitted from another error from the Spaniard.

But England midfielder Rice had the last word to give Arsenal six successive wins in all competitions since their controversial VAR-aided defeat at Newcastle.

Second-placed Liverpool can close back to within two points of Arsenal if they win at bottom-of-the-table Sheffield United on Wednesday.

Arteta's men have been road warriors since the start of last season - winning 17 away games in that period -- and the Gunners' first trip to Kenilworth Road for 32 years brought their first victory at the venue since 1984.

They struck first in the 20th min when Bukayo Saka weaved his way down the right flank for a low cross that Martinelli met with a scuffed finish into the bottom corner from 12 yards.

In Tuesday's other game, Hwang Hee-chan sealed Wolves' 1-0 win against Burnley at Molineux.

Hwang's ninth goal of the season settled the affair when he netted in the 42nd minute, teed up by Matheus Cunha.

EDITORIAL

NEWS

Lessons from the Assembly polls for the 2024 battle

Election results in the three Hindi heartland States of Madhya Pradesh, Rajasthan and Chhattisgarh are being widely celebrated in ruling circles as a resounding semi-final victory for the Bharatiya Janata Party (BJP). Prime Minister Narendra Modi termed it a “hat trick” and claimed it to be the harbinger of another “hat trick in 2024”.

While the BJP’s win in these three States is quite significant, historical evidence that the party which wins these three States goes on to win the Lok Sabha election is mixed. The BJP won the 2014 Lok Sabha election after its victory in the 2013 Assembly elections in these States, but it lost to the Congress in these States in 2018, yet won the 2019 Lok Sabha election. Two decades ago, Prime Minister A.B. Vajpayee had launched the “India Shining” campaign after similar victories in the Assembly elections in 2003, only to lose the Lok Sabha elections in 2004.

So, there is certainly no “guarantee” of a BJP win here. Much will depend on how the Congress and other Opposition parties analyse the results and the lessons they draw from the defeat to strategise for 2024.

Many in the Opposition camp have, however, turned despondent because their expectations were raised by multiple exit polls predicting a smooth win for the Congress in Chhattisgarh and much closer contests in Madhya Pradesh and Rajasthan. While most exit polls accurately predicted the Congress’s impressive victory in Telangana, with even one getting the win by the Zoram People’s Movement’s (ZPM) win in Mizoram right, why did most exit polls fail to predict the outcomes in Chhattisgarh, Madhya Pradesh and Rajasthan?

Results show different voting trends

The reason can be found in the different voting trends underlying the verdict in the various poll-bound States in 2023. In Telangana, there was an over 9% point swing away from the incumbent Bharat Rashtra Samithi (BRS) compared to its vote share in 2018, which translated into a loss of over 20 lakh votes and 49 seats. The Congress increased its vote share by 11% points and gained 45 seats from 2018.

In Mizoram, the ZPM gained 19 seats more in 2023 than its 2018 tally to secure a majority with a 15% point swing in its favour. The incumbent Mizo National Front (MNF) lost 2.6% points in vote share and 16 seats compared to 2018, while

Prasenjit Bose

is an economist
and activist

Much will depend on how the Congress and other Opposition parties analyse the results, and the lessons they draw from the defeat

the Congress lost over 9% points in vote share and four seats.

Compared to this, the incumbent Congress governments of Rajasthan and Chhattisgarh witnessed negative swings of 0.3% and 0.8%, respectively. This is why the anti-incumbency against the BRS regime in Telangana was clearly discernible, while that against the State governments of Rajasthan and Chhattisgarh was not very evident.

In Madhya Pradesh, where it was in the opposition, the Congress’s vote share eroded by around 0.5% points. Such a small erosion in the Congress’s vote share, however, translated into significant losses in Assembly seats across the three States.

That is because the BJP succeeded in increasing its vote shares by 7.6% points in Madhya Pradesh, 2.4% points in Rajasthan and a very significant 13.3% points in Chhattisgarh. Even in Telangana, where it finished third, the BJP’s vote share increased by 7% points.

The BJP managed to attract more votes from smaller parties and independents than by denting the Congress’s vote share. For instance, the vote share of the Bahujan Samaj Party (BSP) eroded in Madhya Pradesh by 1.6% points, Rajasthan by 2.3% points, Chhattisgarh by 1.8% points and Telangana by 0.7% points. Similar declines can be seen in the vote share of other smaller parties and independents in Madhya Pradesh, Chhattisgarh and Telangana. This includes the Janta Congress Chhattisgarh (JCC) which had won five seats with a 7.6% vote share in 2018 in alliance with the BSP, but drew a blank in 2023.

Lok Sabha and Assembly vote share

Converting this round of Assembly polls into a prequel of the Lok Sabha election, with the Prime Minister leading the BJP’s campaign and national issues dominating the electoral discourse rather than State-specific ones, helped the BJP in this endeavour. In Madhya Pradesh, Rajasthan and Chhattisgarh, the BJP’s vote shares both in the 2014 and 2019 Lok Sabha elections were considerably above its Assembly election vote shares in 2013 and 2018, respectively. The BJP’s vote share in 2019 in these three States was 17%-19% higher than that of 2018. This is the so-called “Modi effect”.

Conversely, the Congress’s vote share has tended to be significantly lower in the Lok Sabha elections compared to the Assembly elections.

The vote shares of Others/Independents, however, have fluctuated even more widely than that of the Congress. In the 2023 Assembly polls, while the Congress retained much of its electoral base in the three heartland States at the 2018 level, the BJP increased its vote shares significantly by squeezing the vote shares of Others/Independents in all three States to their lowest levels since 2013. This has been the key to the BJP’s success.

Electoral goals for the Opposition

The Congress and the other Opposition parties can work on three strategic electoral goals before the Lok Sabha elections in order to prevent a repeat.

First, the Congress must try to consolidate its base in these three heartland States through an effective ideological campaign – not only on government schemes and electoral promises but also on a range of constitutional values that are now at stake. The effort should be to ensure that every section of the electorate that voted for the Congress in 2023 votes for it again in 2024.

Second, the Congress and other Opposition parties in the INDIA formation should finalise their seat sharing arrangements without further delay and formulate a common programme which can provide a progressive, socially just, equitable and substantive alternative to the policies of the present regime. Both the Congress as well as the stronger regional parties in INDIA ought to display a spirit of accommodation and unity of purpose, the absence of which was evident during the recent Assembly poll campaigns.

Finally, serious efforts must be made to further broaden the INDIA coalition by identifying and reaching out to more potential allies. The BSP’s inclusion can certainly add value, given the recent Assembly poll experience. Outreach could also be made to smaller State-level parties for inclusion in State-specific INDIA blocs in order to take on the BJP’s formidable electoral and propaganda machine.

Engagement with parties such as the ZPM, the Bharat Adivasi Party, the Gondwana Gantantra Party and others, that have made a mark in this round of Assembly elections, as also with similar parties in other States, is imperative. This can contribute to a diverse, motivated and grassroots-level coalition in the run-up to the national elections.

Mizoram has made an interesting choice

Mizoram has decisively voted in favour of a new political alliance, the Zoram People's Movement (ZPM), in the recent elections. It is a six-party alliance headed by IPS officer-turned-politician Lalduhoma, and has won 27 out of the 40 seats in the state Assembly. The Mizo National Front, which was voted out, and the Congress had ruled Mizoram over the decades. The MNF lost in the face of the strong anti-incumbency sentiment, with both Chief Minister Zoramthanga and Deputy CM Tawnluia losing their seats. The MNF won 10 seats, the BJP two, and the Congress one. The MNF's decision to join the BJP-led NDA did not go down well with the people and was one reason for its defeat. The ZPM, a conglomeration of numerous groups, came into being only in 2017. Lalduhoma has announced that the outfit will not align with either national party. But the BJP state president has announced that his party "will participate in the new government which will be formed soon."

Mizoram has faced a slew of problems. Some of them are old and others have come to the fore now. The small states in the North-East, with small populations and not many resources, are most dependent on the Centre. Even with central aid, Mizoram is in the throes of a financial crisis. There is an influx of refugees from Myanmar, where a civil war has been going on for the past two-and-a-half years. The volatile situation in the neighbouring BJP-ruled state of Manipur, where ethnic clashes erupted in May, has kept Mizoram on tenterhooks. The MNF government was found wanting in responding to these challenges. The new government has a major challenge in dealing with them. The ZPM promised a corruption-free regime and an agenda of governance with the interests of the youth at the core. This appealed to the voters. MNF was strongly entrenched in ethnic nationalism, with links to the Kuki-Zo tribals in Mizoram and the Chin people in Myanmar. The ZPM could make the people look beyond them.

The ZPM projected itself as a force for change and some civil society groups endorsed it. Some popular members of the civil society contested as its candidates. People accept new forces if they present a new agenda and new hope. The contrast between Zoramthanga and Lalduhoma is also interesting. While Zoramthanga was a battle-scarred leader of the insurgency who joined politics after the Mizoram Peace Accord in 1986, Lalduhoma, as an IPS officer, had a key role in the negotiations and the signing of the accord. He has to work hard to fulfil the promises that he has made.

ZPM, led by an ex-cop, has vowed not to align with either national party

LESSON FROM CHENNAI: GIVE BACK FLOOD PLAINS TO RIVERS

THE resilience of a city is gauged by its ability to bounce back quickly after a calamity. Chennai is back on its feet after the devastating cyclonic storm wreaked unparalleled havoc on it. But it still limps when it comes to evacuating people—thousands of them are still marooned by flood waters. However, the government's coordinating efforts in distributing food to the stranded and restoring electricity and telecom lines are laudable. Most importantly, fatalities are far fewer than in the 2015 floods.

Past floods have left a trail of destruction along the waterways of Adyar, Cooum, Kosasthalaiyar, Buckingham Canal and Pallikaranai Marshland. After the 2015 floods, the storm-water drainage system in the city was enhanced with financial support from the World Bank and connected to the Adyar, Cooum, and Kosasthalaiyar rivers, which ultimately empty into the bay. But they obviously cannot take in vast amounts of flood waters when the skies abruptly open up. Worse, their capacity has been compromised by fast-unfolding urbanisation. Indiscriminate construction across the city has also created obstacles for the natural flow of water. Chennai had already received good monsoon rains, leaving the groundwater levels healthy and blocking substantial absorption of flood water. In 2015, an artificial flood was created by the release of a huge amount of water overnight from the Chembarambakkam lake. This year, the government was cautious and released water in small quantities to avoid flooding the river banks. The rainfall this year was much more than in 2015, with Chennai receiving 43 cm in Meenambakkam and 44 cm in Perungudi on December 4. Further, the cyclone, which hovered on and near the city for a while, made it difficult for the rivers to empty into the bay.

A parliamentary standing committee report after the 2015 floods blamed the real estate mafia for illegal constructions and grabbing of water bodies and flood channels. The Flood Plain Zoning, a concept initiated by the state public works department then to regulate land use in flood plains, is gathering dust. Apparently, there is no data on the flood plain of Cooum or Adyar, and the boundaries of these rivers are yet to be marked. The government ought to take a serious look at urbanisation gobbling up large parts of flood plains and river beds, and initiate a sincere effort to retrieve them.

ರಾಷ್ಟ್ರರಥಿಕ ಗುರುತಿಷ್ಯರು

ನಾತನ ಧರ್ಮದ ಅರರ್ಥಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸುಗಂಧಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರಮಾನಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಲು ಆರ್ಯ ದ್ರಾವಿಡವೆಂಬ ಮಿಥ್ಯಾವಾದವನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸಿ ಅಡಳಿತದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳದು. ಅಪಸವ್ಯ ಮೆರೆದಾಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾದರೂ ಮೂಲನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ಕುರಿತಾದ ಅಭಿಮಾನ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಧರ್ಮತರುವಿನ ನಾಶ ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅಜ್ಞಾನ, ದಾಸ್ಯ, ನಿರಭಿಮಾನದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಮಿಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಖರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಅಪಸವ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರಧರ್ಮದ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುವಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಷ್ಯರು ಸಫಲರಾದರು. ಆಧುನಿಕ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿಪಾದಕ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪತ್ರಕರ್ತ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಸ್ವದೇಶೀ ಚಳವಳಿಯ ಮುಂದಾಳು, ಸುಧಾರಣಾಪಾದಿ ಅರರ್ಥಗಳ ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹರಿಕಾರ, ಬಹುಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸ, 'ಮಹಾಕವಿ ಭಾರತಿಯಾರ್' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಬಹುಶುತ ವಿದ್ವಾಂಸ, ಗುರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ ಅವರು ಅದ್ಭುತರಾದರೆ, ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾತ್ರೇಜಸಿನ ಸಮಪಾಕದಂತೆ ಮೂಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವಾದ ಶಿಷ್ಯ ನೀಲಕಂಠ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಪರಮಾದ್ಭುತ.

ಭಾರತಿಯಾರ್ ಕೇವಲ ಕವಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಕವಿತದ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ದ್ರಷ್ಟಾರ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಕುಲೀನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತ, ಮಗ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅಪ್ಪನ ಆಸೆಯಾದರೆ ಅಕ್ಷರಲೋಕದ ಧ್ರುವತಾರೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸುಬ್ಬಯ್ಯರ ಕನಸು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕೇಂದ್ರಿತ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತ ತರುಣ, ಅಧ್ಯಯನದ ತರುವಾಯ ತವರು ಸೇರಿ ಕೆಲಕಾಲ ರಾಜಕೀಯಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ವೃತ್ತಿನಿರ್ವಹಿಸಿ ಬರವಣಿಗೆಯತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿದರು. ಸೋದರಿ ನಿವೇದಿತಾ, ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್, ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ಅವರ ಭಾರತ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಭಾರತಿ, ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಮಿತ್ರನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯತೆಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ, ಬಾಲ ಭಾರತಮ್

ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರುಪತ್ಯದ ಅಪಸವ್ಯಗಳು, ಸ್ವದೇಶೀ ಆಂದೋಲನದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಚಿದಂಬರಂ ಪಿಳ್ಳೆ ಅವರ ದೇಶೀ ಹಡಗಿನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ನಿಂತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವಂಗಭಂಗ ವಿರೋಧದ ಕಾವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪಸರಿಸಿ, ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಕಾವ್ಯರಸಗಂಗೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿದ ಭಾರತಿ ಅವರ ಲೇಖನಿಯ ಮೊನಚಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬುಡ ಅಲ್ಲಾಡತೊಡಗಿತು. ಆರ್ಥಿಕ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಗ್ರಾಮಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವದೇಶೀ ಆಂದೋಲನದೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ ಅವರ ನಡೆ ಹಲವರ ಬಾಳು ಬೆಳಗಿಸಿತು. ಬಂಧನದ ಆದೇಶ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಲೇ ಪಾಂಡಿಚೇರಿ ತಲುಪಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪಹರ - ನಿಷೇಧ ಭೀತಿ - ಆರ್ಥಿಕ ದಿಗ್ವಿಂಧನದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಭಾರತಿಯಾರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಸಾಮಾನ್ಯ.

ಭಾರತಿಯಾರರ ಬದುಕಿಗೆ ತಿರುವಿತ್ತ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಂಡಿಚೇರಿ. ಅರವಿಂದ ಘೋಷ್, ಅಯ್ಯರರ ಭೇಟಿಯ ತರುವಾಯ ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಪತಂಜಲಿಯ ಯೋಗಸೂತ್ರ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ತಮಿಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಕರ್ಮ ಯೋಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಮನೆಮಾತಾದ ಭಾರತಿ, ಆಧುನಿಕ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದರು. ಹನ್ನೊಂದು ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಮೂರು ವಿದೇಶೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಸಾಧಿಸಿ ದಶಕದ ಬಳಿಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ತವರಿಗೆ ಮರಳಿ ಮೂರು ವಾರಗಳ

ಜೈಲುಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಕಿಚ್ಚು ಅರಲಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಬಡತನ, ಪದೇ ಪದೇ ಬಾಧಿಸಿದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅವಘಡದಿಂದಾಗಿ ತಾರುಣ್ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೇ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನೆಸೆದೇಕಾದ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದ ಮಹಾಕವಿ ಸಾಧನೀಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಲಿಲ್ಲ. ದಲಿತ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ವೀರಕವಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ ಅವರ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವಿತ್ತು ತರುಣರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ ಅವರು ಯುಗದ ಕವಿ.

'ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧನಂತೆ ಕಾಣುವ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರೂ ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳೆಯಿಡಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ತರುಣನನ್ನು ಜೈಲಿಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಸಾಲುಸಾಲು ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ನಿಶ್ಚಿತ' ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ

ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನೀಲಕಂಠ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ ಅವರ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕ್ರಾಂತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನೀಲಕಂಠರದು ತಂಜಾವೂರಿನ ವೈದಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕುಟುಂಬ. ಪೌಡಶಿಕ್ಷಣದ ಬಳಿಕ ಓದು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗದೆ ಚೆನ್ನೈ ತಲುಪಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಶಾಲಾದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನೀಲಕಂಠರ ಬದುಕು ಬದಲಾದದ್ದು ವಂಗಭಂಗ ವಿರೋಧೀ ಚಳವಳಿಯ ಕಾವು ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಬಿಸಿನ್ ಚಂದ್ರವಾಲರ ಸ್ವದೇಶೀ ಚಿಂತನೆಯ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನುಡಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ದಾಸ್ಯಮುಕ್ತಿಗಂದೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಬದುಕಿನ ಭಾಗ್ಯದೇವತೆ. ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆಂದೋಲನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ದೊರಕಿ

ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅಂಗ್ಲರ ವಿರುದ್ಧ ಬಡಿದಾಡಬಲ್ಲ ಯುವಕರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಸೈನಿಕ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದರು. ಅರವಿಂದ ಘೋಷರ ಯುಗಾಂತರ ಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ನೆಚ್ಚಿ ಉತ್ತರ - ದಕ್ಷಿಣದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಕೊಂಡಿಯಂತಿದ್ದ ನೀಲಕಂಠರ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನ, ಕ್ರಾಂತಿಸಾಹಿತ್ಯ ವಿತರಣೆಯ ಸುದ್ದಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಲುಪಿತು. ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಹಸ್ಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಏಕಕಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲಕಂಠರ ಯೋಜನೆಗಳ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾರದ ತುಶಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಕಂಟಕವಾಗಬಾರದೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಲಕಂಠರ ಕೈವಾಡುವಿದೆಯೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಜೈಲುಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಸರಕಾರ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತು ಬದುಕನ್ನು ವೃಥಾಗೊಳಸುವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸದ ಸಮಯ ನೋಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಬಹುಬೇಗ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಎರಡೇ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ನಡೆಸಿದ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ತೀವ್ರ ಸೇಳೆಕ್ಕೊಳಗಾದ ನೀಲಕಂಠರು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದಯನದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿದರು. ಶಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಬಂದು ಲೋಕಸಂಚಾರ ಕೈಗೊಂಡು ಓಂಕಾರರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ನೀಲಕಂಠ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ತಮ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿ, ರಾಜಕೀಯ, ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಿ ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿದರು. ಕೆಲಕಾಲ ಸಂಸ್ಥಾನವೊಂದರ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಳಿಕ ನಂದಿಬೆಟ್ಟದ ಸಮೀಪ ಅಶ್ರಮ, ದೇವಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸರಳ ಜೀವನದ ರೋಗಹರ ಸಂತನೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದರು. ತಮಗೆ ನೀಡಿದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿ, 'ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ, ನಡೆವಂತೆ ನುಡಿ' ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ ನೀಡಿದರು. ಗಾಂಧಿ, ಪಟೇಲರಾದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕರ ವೇದವಾಚ್ಯಯ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಜನಸಂದಣಿಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ ಆತ್ಮಪರೂಪದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಸದ್ಗುರು ಓಂಕಾರರು ವೇದಗಳು ಬೀರಿದ ಕಂಪನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ದಾರ್ಶನಿಕ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದುಕಿನಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದತ್ತ ಹೊರಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಕ್ಷಾತ್ರಗಳ ಸಂಗಮದಂತೆ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ಯುಗಪುರುಷ ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶ.

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ ಮತ್ತು ನೀಲಕಂಠ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಅವರ ಜನ್ಮೋತ್ಸವದ ಶುಭಾವಸರದಲ್ಲಿ ಧೀಮಂತ ಗುರುತಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ತನ್ನೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಿತಿಯ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ. ■

Pujara, the pitch-whisperer with a better strike rate than Compton

**BETWEEN
WICKETS**
Suresh Menon

When India won a series for the first time in England in 1971, local restaurants celebrated by putting on their menu such culinary delights as the Wadekar cutlet, the Gavaskar curry and the Bedi pulao. When they beat Australia for the first time, in 2018-19, it was the Pujara Dance that was the feature of the celebration.

Skipper Virat Kohli credited Rishabh Pant with choreographing it after the final Test in Sydney where Cheteshwar Pujara made 193, his third century of the series of which Greg Baum wrote in the Sydney Morning Herald, "Pujara set in, like winter. He was struck 11 times, in head, ribs and hands, and they all hurt, but he was also the fulcrum..."

A visibly embarrassed Pujara struggled with his footwork as teammates did the Pujara Dance, unable to get his timing right or wait for the moment.

He had no such problems while making 521

runs in the series and playing over 200 deliveries in an innings four times. Among those with 100-plus Tests Pujara has a better strike rate than Boycott, Sunil Gavaskar, Rahul Dravid, Allan Border, Des Haynes, David Boon. Overall, he scored at a faster rate than Denis Compton and Walter Hammond.

Pujara remained a bugbear to bowlers everywhere, as the game changed before his eyes. Space for the defensive batter in the age of 'maximums' and 90-metre sixes, had shrunk, perhaps disappeared. Among the moderns, Pujara was the least troubled by a maiden over. It allowed him to study the bowler and the conditions without risk.

In a little over a month, Pujara turns 36. Not in the team for the tour of South Africa, his future will depend on how well India do there. The Saurashtra batter is used to being criticized, dropped, brought back and then praised to the skies. Maybe the wheel will turn again, even if it looks unlikely. Like Mohinder Amarnath, Pujara is ready, willing and able whenever India need spine in the middle.

He has vacated one of

the most crucial slots, the No. 3 occupied by Rahul Dravid. When Pujara made his debut against Australia with a cultured 72 in Bengaluru, he was 22. Dravid said the youngster was a better batter than Dravid himself had been at that age.

To become Pujara requires special skills. He might be called the pitch-whisperer for his ability to understand what the 22-yard strip is telling the players. If he fell short of true greatness, it was because he seldom rose above the limitations of the pitch. He read it well, but could not dictate to it.

This made Pujara an easy scapegoat whenever the Indian batting failed. He was the target when India lost the World Test Championship final to Australia earlier this year, and was dropped for the West Indies tour. Shubman Gill, a more attacking No.3 and already tasked with the job of carrying the batting post the Kohli-Pujara period, filled the slot.

Cricket boards tend to allow some players the luxury of choosing when and where they will retire. India's board organized a series against the West Indies so Sachin Tendulkar could

play his 200th Test and retire at his home ground. Even Australia, who see cricket as a team game, allowed Steve Waugh a series of farewells while currently David Warner is being given a hero's send-off.

It is unlikely that Pujara will ask for or be given such a farewell even if his contribution to Indian cricket is as valuable if less flashy. He belongs to the line stretching back from Dravid and Gavaskar to Vijay Merchant, with a technique built on sound defence calculated to frustrate bowlers over long periods. If Dravid was the wall, Pujara is the barrier, seeing out the fast men before wading into the spinners and unfurling his array of strokes.

With Pujara, you saw the evolution of batting as a craft, defence giving way to attack with the inevitability coaches tell youngsters about. There was too his unspoken and unrecorded manner of protecting his partner, especially the youngsters. Pujara may be the last of his kind, a cricketering exemplar of Keats's 'negative capability', accepting uncertainties without reaching for trendiness and false respect. He deserves more than a fun dance in his name.

ಅರ್ಜುನ ಆನೆ ಸಾವು ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ

ಸಕಲೇಶಪುರ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಂಡಾನೆ ಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅರ್ಜುನ ಬಲಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವೇ. ಅರ್ಜುನನ ಸಾವಿನ ಸುತ್ತ ಹಲವು ಅನುಮಾನಗಳ ಹುತ್ತ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅರ್ಜುನನಿಗೆ 60 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದವರು ಯಾರು? ಅರವಳಿಕೆ ನೀಡುವಾಗ ಅದು ಅರ್ಜುನನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ? ಗುಂಡೇಟಿನಿಂದ ಗಾಯಗಳಾಗಿದ್ದು ನಿಜವೇ? ಅರ್ಜುನನ ದೇಹದ ಪಂಚನಾಮೆ ಮತ್ತು ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಏಕೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ? ಕಾಡಾನೆ ಮಸ್ತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದದ್ದು ಯಾವಾಗ? ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರವಳಿಕೆ ಮದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿವೆ.

ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಕಾಡು ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಹಜ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅನುಭವ ಇರಬೇಕು. ಮಾವುತರಿಗೆ ಆನೆ ಸ್ವಭಾವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆನೆ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಯಾದರೂ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾದರೂ ಮಾವುತರು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾವುತನ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಆನೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆಗುವ ನೋವು ಅಸಾಧಾರಣ. ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾವುತನ ನೋವು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅರ್ಜುನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ಆನೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲ. ನಗರದ ನಂಟ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದಸರಾ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಅಂಬಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ರಾಜಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಇಂದಿಗೂ ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಹಸಿರಾಗಿದೆ. ಇಂಥ

ಸಕಲೇಶಪುರ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ ಐಶಿಯಾಗಲು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಕಾರಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಇದು ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಆನೆಯನ್ನು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಾಡಾನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೊಲೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಮಾನತು ಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆನೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು.

ಆನೆಗಳ ಬೆಡ್ಡಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ.

ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪುಂಡಾನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರವಳಿಕೆ ಬಳಸಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುವುದು. 60 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಆನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅಂಬಾರಿ ಹೊರುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಿರಾಮ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ದಸರಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶಾನೆ ಹೊತ್ತು ಮುಂದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಜುನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಆನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವ ಔಷಧವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮುನ್ನ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಅರ್ಜುನ ಪುಂಡಾನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅರ್ಜುನ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಾರಿ ನಿಗದಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಂಡಾನೆಗೆ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವ ಔಷಧ ತಲುಪಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಆನೆಗಳು ಓಡಿ ಹೋದವು. ಅರ್ಜುನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅವನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿದೆ. ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರೇಮ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಗೆ ತಲುಪಿದ್ದು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಆನೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೈಪಿಡಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ■

ಚಂಡಮಾರುತ ತಂದ ಹಾನಿ ಸಜ್ಜಾಗಲು ಇನ್ನೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಿಚಾಂಗ್' ಚಂಡಮಾರುತವು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಚೆನ್ನೈ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ತೆಲಂಗಾಣದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಪುದುಚೇರಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್‌ನ ಸರಿಸುಮಾರು 30 ತಂಡಗಳು ನಿಯೋಜನೆಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 4ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.30ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ 151 ಮಿ.ಮೀ. ಮಳೆ ಸುರಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ಮೂರನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳೆ ಇದು. ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.30ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಕೂಡ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಚೆನ್ನೈ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ 17 ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಚೆನ್ನೈ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ರಜೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ. 2015ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಪ್ರವಾಹದ ನೆನಪುಗಳು ಜನರನ್ನು ಕಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬುಧವಾರ ತುಸು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಚಂಡಮಾರುತವು ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಕಾರಣ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚರ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ
ಉಂಟಾಗುವ
ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು
ತಡೆಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನು
ದೇಶವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ
ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಈಗ ಅಪರೂಪದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಾದ ಮುಂಬೈ, ಬೆಂಗಳೂರು, ದೆಹಲಿ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ, ಜಾಗತಿಕ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳು, ನದಿ ಹರಿವಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಒತ್ತುವರಿ ಆಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಜೋರು ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವೇ

ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ನಗರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಡು ಹಲವೆಡೆ ನಾಯಿಪಾಡಾಗಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸದೃಢವಾದ, ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಜನರ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮಳೆಯು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವವರು ಬಡವರು.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ಜನಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ, ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ. ಲಿಬಿಯಾ, ಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಟರ್ಕಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿದ್ದವು. ಲಿಬಿಯಾದಲ್ಲಿ 11 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಈಗ ಭಾರತದ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಕಳೆದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸರಿಸುಮಾರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಸೈನ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಎನ್ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವರದಿಯೊಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯು ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. 2023ನೇ ಇಸವಿಯು ವಿಶ್ವ ಕಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನದ ವರ್ಷ ಎಂದು ವಿಶ್ವ ಹವಾಮಾನ ಸಂಘಟನೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವ ದೇಶಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶವು ಗಂಭೀರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಿಚಾಂಗ್ ಚಂಡಮಾರುತವು ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಂತೆ ಇದೆ.

ಉದಯವಾಣಿ

ಗುರುವಾರ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 7, 2023

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಚೆನ್ನೈ ಪ್ರವಾಹ ಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾಠವಾಗಲಿ

ಸದ್ಯ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿರುವ ಮಿಚಾಂಗ್ ಚಂಡಮಾರುತ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಕೇಳರಿಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದುವರೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಹದಿನೇಳು ಮಂದಿ ಮಳೆ, ಪ್ರವಾಹ ಸಂಬಂಧಿ ದುರಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನೈ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇತರ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರ ನಗರಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ಸಂಬಂಧಿ ದುರಂತಗಳು ಹೊಸತೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ದುರಂತಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪಾಠ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ಅನಾಹುತಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವ ಕೆ.ಎನ್.ನೇಹರೂ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಚಾಂಗ್ ಚಂಡಮಾರುತ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಮಳೆ ಎಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು. 2015ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಅನಾಹುತ ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕರೆಗಂಟೆಯೇ ಹೌದು. ಆದರೆ, ಆಯಾ ನಗರದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿರುವವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ.

2015ರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಚೆನ್ನೈ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಚೆಂಬರಂಬಾಕ್ಟಂ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹರಿದದ್ದು ಕಾರಣ ಹೌದಾದರೂ, ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಚರಂಡಿ, ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಭೂಅತಿಕ್ರಮಣಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಭಸದಿಂದ ಸುದ್ದಿಯಾದವೇ ಹೊರತು ತಪ್ಪು ಎಸಗಿದವರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ದೇಶದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿನ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬದಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಯಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಅಂತರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮಿತಿ (ಐಪಿಸಿಸಿ) 2021ರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಲಿ ಶತಮಾನದ ಅಂಚಿಗೆ ದೇಶದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಂಬೈ, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಕೊಚ್ಚಿ ಸೇರಿದಂತೆ 12 ನಗರಗಳು ಮುಳುಗುವ ಆತಂಕ ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ತೀವ್ರ ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಕೇವಲ ನದಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರೆಯ ನಗರ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ದೆಹಲಿ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳು ಮುಳುಗಿವೆ. ಸಮಗ್ರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ನಗರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಬಡಾವಣೆಗಳು, ಆಗಸದತ್ತಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಕೂಡದು. ಪರಿಸರ ಸಹ್ಯವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಿತ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎದುರಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India